

Herontwikkeling percelen aan de Oude Lentsebaan en Lentsebaan te Wernhout

Ecologische quickscan

..

J.F.G. Maassen

Herontwikkeling percelen
aan de Oude Lentsebaan en Lentsebaan te Wernhout
[Ecologische quickscan](#)

Datum 5-7-2021

Maassen *ecologisch advies en onderzoek*

Jan Mosmanslaan 23
5237 BB 's-Hertogenbosch
T 073-6410858
maassen36@ziggo.nl
K.v.K 64413152
btw-id NL001289728826
rek.no NL55 INGB 0003 0208 71

<i>Projectno.</i>	<i>2106-5</i>
<i>Tekst en samenstelling</i>	<i>J.F.G. Maassen</i>
<i>Foto's</i>	<i>J.F.G. Maassen</i>
<i>Foto op omslag</i>	<i>J.F.G. Maassen</i>
<i>In opdracht van</i>	<i>Adviesbureau Schoenmakers Molenzicht 2 4881 BW Zundert</i>
<i>Wijze van citeren</i>	<i>J.F.G. Maassen, Herontwikkeling percelen aan de Oude Lentsebaan en Lentsebaan te Wernhout</i>
<i>Contactpersoon</i>	<i>Mw. Anne Tuijelaars (Schoenmakers advies)</i>
<i>Status</i>	<i>Definitief</i>
<i>Datum</i>	<i>5-7-2021</i>

© 2021 Maassen Ecologisch Advies en Onderzoek, 's-Hertogenbosch

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van de opdrachtgever zoals hierboven aangegeven en is zijn eigendom. Niets uit deze rapportage mag worden vermenigvuldigd of openbaar gemaakt worden door middel van scanning, druk, internet, fotokopie of andere wijze zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever Maassen Ecologisch Advies en Onderzoek, noch mag het zonder deze toestemming voor een ander doel gebruikt worden dan waarvoor het vervaardigd is.

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van de natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoeklocatie voor beschermde soorten. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is echter nooit met zekerheid te voorspellen.

Maassen Ecologisch Advies en Onderzoek is niet aansprakelijk voor vervolgschade, alsmede schade die voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van de werkzaamheden of andere verstrekte gegevens. De opdrachtgever vrijwaart Maassen Ecologisch Advies en Onderzoek voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Inhoud

1	Inleiding	9
	1.1 Aanleiding	9
	1.2 Doelstelling	9
	1.3 Toetsingskader	9
	1.4 Leeswijzer	10
2	Het plangebied, beoogde ontwikkeling en ingrepen	11
	2.1 Ligging van het plangebied	11
	2.2 Inrichting, huidig gebruik en voorgenomen ontwikkeling en ingrepen	12
3	Wettelijk kader	19
	3.1 Inleiding	19
	3.2 Soortenbescherming	19
	3.3 Gebiedsbescherming	21
	3.5 Bijzondere provinciale beschermingszones	22
	3.6 Rode Lijst	23
4	Onderzoeksresultaat	21
	4.1 Methodiek	25
	4.2 Gebiedsbescherming	26
	4.2.1 Natura 2000	26
	4.2.2 Provinciale beschermingszones.	28
	4.3 Soortenbescherming	32
	4.3.1 Vaatplanten en bladmosse	32
	4.3.2 Zoogdieren (grondgebonden)	33
	4.3.3 Zoogdieren (vleermuizen)	37
	4.3.4 Vogels	38
	4.3.5 Reptielen, amfibieën en vissen	41
	4.3.6 Ongewervelden	43
	4.4 Bescherming houtopstanden	44
5	Conclusie	45
	5.1 Samenvatting effectenbeoordeling	45
	5.2 Toetsing aan de Wet natuurbescherming	46
	5.3 Vervolgstappen en samenvatting	47
6	Voorzorgsmaatregelen, mitigatie en aanbeveling	49
	6.1 Algemene voorzorgsmaatregelen	49
	6.2 Bijzondere voorzorg- en mitigatiemaatregelen	49
	6.2 Aanbeveling en advies	50
7	Bronnen	51
	Bijlage 1 - Toelichting soortenbescherming	53
	Bijlage 2 - Soorten van de Vogelrichtlijn	54
	Bijlage 3 - Soorten van de Habitatrichtlijn	55
	Bijlage 4 - Nationaal beschermde soorten ('andere soorten')	58
	Bijlage 5 - Soorten met een vrijstelling	61

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

De initiatiefnemer heeft het voornemen tot de verplaatsing van een bedrijf, bouw van 2 nieuwe woningen en een bestaande bedrijfswoning om te zetten in een burgerwoning. Voor de verplaatsing van het bedrijf dient de bestaande bedrijfsbebouwing gesloopt te worden en een nieuw bedrijfsgebouw en bedrijfswoning opgericht te worden op een oppervlak nabij gelegen onbebouwde landbouwgrond. Op het vrijgekomen grondgebied wordt een nieuwe groen inrichting gerealiseerd. Bij deze ontwikkeling zijn meerdere locaties betrokken

Adviesbureau Schoenmakers te Zundert heeft de opdracht om deze ontwikkeling mogelijk te maken binnen de gestelde wettelijke kaders. Deze wettelijke kaders eisen ook een ecologisch onderzoek in de vorm van een quickscan flora en fauna om vast te stellen of deze ontwikkeling tot overtredingen van de Wet natuurbescherming of provinciale regelgeving ter bescherming van natuur en landschap kunnen betekenen. Maassen Ecologisch Advies en Onderzoek is aangezocht om deze quickscan uit te voeren.

1.2 Doelstelling

Doormiddel van deze quickscan worden aanwezige beschermde natuurwaarden in beeld gebracht en de mogelijke effecten daarop als gevolg van de beoogde herontwikkeling.

Het doel van dit onderzoek is het vaststellen/uitsluiten van aanwezigheid van beschermde soorten die zijn opgenomen in paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Beoordeeld wordt op welke wijze en in welke mate de beoogde ontwikkeling effect kan hebben op het (mogelijk) voorkomen van beschermde soorten. Aanvullend wordt bepaald of ontwikkelingen effect hebben op beschermde natuurwaarden van nabijgelegen Natura 2000- gebieden, gebieden die behoren tot het Natuurnetwerk Nederland, speciale provinciale beschermingszones en houtopstanden die op basis van de Wet natuurbescherming zijn beschermd. Als de beoogde ontwikkeling kan leiden tot negatieve effecten die een overtreding van verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming tot gevolg kunnen hebben, wordt de noodzaak voor een ontheffingsaanvraag beoordeeld en/of doet deze quickscan aanbeveling voor vervolgstappen om overtreding van deze verbodsbepalingen te voorkomen.

1.3 Toetsingskader

Deze quickscan toets aan

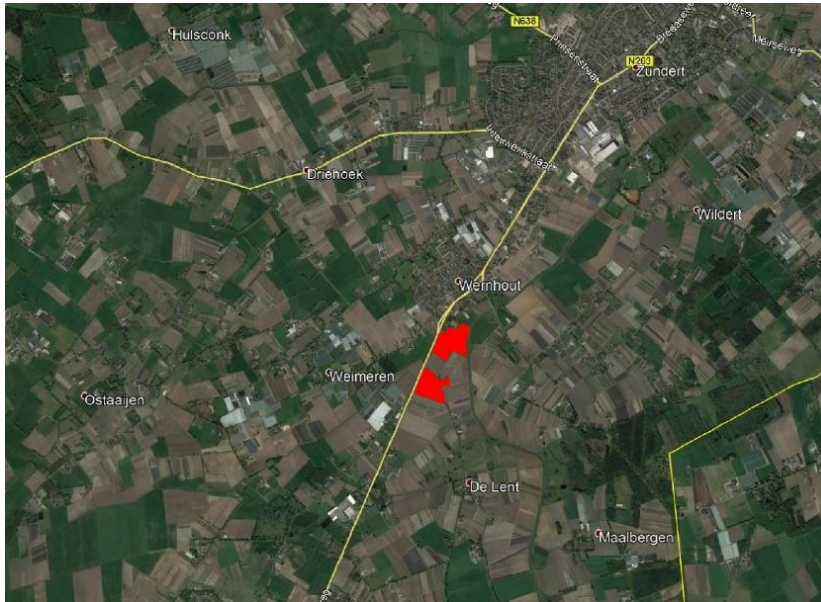
- Wet natuurbescherming op de onderdelen
 - Wnb soortenbescherming: hoofdstuk
 - Wnb gebiedsbescherming
 - Wnb houtopstanden
- Provinciale regelgeving op de onderdelen
 - Groenblauwe mantel
 - Natuur Netwerk Brabant
- Gemeentelijke regelgeving op het onderdeel
 - APV-bomenkap

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 worden de inrichting van het plangebied, de ligging van het plangebied in de omgeving en de voorgenomen ingrepen en herontwikkeling beschreven. In hoofdstuk 3 wordt het wettelijk kader geschetst dat de Wet natuurbescherming en de provinciale regelgeving biedt. Hoofdstuk 4 beschrijft in het eerste onderdeel de uitvoering van het onderzoek en de methoden die hierbij gehanteerd worden. In de volgende onderdelen van dit hoofdstuk worden de gebiedsbescherming en soortenbescherming behandeld. Per gebied en soortgroep wordt behandeld welk effect de ingrepen op beschermde soorten en gebieden kunnen hebben. In hoofdstuk 5 worden de mogelijke effecten die tot een overtreding van de Wet natuurbescherming kunnen leiden op beschermde gebieden en soorten kort samengevat. Aangegeven wordt welke overtredingen van wetsartikelen mogelijk zijn en voor welke ingrepen vervolgonderzoek en/of ontheffing nodig zijn. In hoofdstuk 6 wordt aangegeven welk voorzorg- en mitigatiemaatregelen gewenst zijn om overtredingen te voorkomen.

2 HET PLANGEBIED, BEOOGDE ONTWIKKELINGEN EN INGREPEN.

2.1 Ligging van het plangebied

*Fig.1. Ligging van het plangebied (rood gemarkeerd) ten opzichte van de bebouwde kommen van Wernhout en Zundert.
Luchtfoto: Google Earth*

Het plangebied waarbinnen de voorgenomen ontwikkelingen plaats vinden betreft de opstallen van een gesaneerd agrarisch bedrijf op adres Lentsebaan 1 en de bebouwing en een deel van de landerijen van een bometeeltbedrijf gevestigd op adres Oude Lentsebaan 5. Dit plangebied dat verschillende onderdelen bevat, is gelegen in het buitengebied van de gemeente Zundert aan de zuidkant van de bebouwde kom van Wernhout en langs de drukke regionale doorgangsweg de Wernhoutseweg (N263). Wernhout is een kleine woonkern die vrijwel samengegroeid is met de grotere woonkern Zundert waarmee het gezamenlijk één stedelijk conglomeraat vormt. Het noordelijk deel van het plangebied is gelegen aan weerszijde van de Oude lentsebaan, een voormalig toegangsweg uit zuidoostelijk richting naar het dorp, en grenst aan de noordkant vrijwel direct aan de zuidrand van bebouwde kom van Wernhout. Zo'n 100 m zuidelijk, zuid van het kruispunt van de Oude lentsebaan met de Lentsebaan, ligt de rest van het plangebied. Dit betreft een oppervlak landbouwgrond aan de westkant van de Lentsebaan en een gesaneerd boerenerv met woning en bedrijfswoning aan de andere kant van de weg.

Het plangebied ligt in landschappelijk opzicht binnen een oorspronkelijk beekdallandschap dat momenteel geheel gedomineerd wordt door de sier- en bometeelt. Zowel binnen als buiten het plangebied resten nog wat oorspronkelijk landschappelijke elementen van dit beekdallandschap. De hoofdbek de Aa/Weerij stroomt aan de oostkant van het plangebied (en van de bebouwde kommen van Zundert en Wernhout) in zuid-noordrichting; voor een deel grenst het plangebied direct aan de oevers van de beek. De hoogte van het plangebied verenigt de beek zich met een kleinere beek, de Schrobbe-loop. Deze beek treedt vanuit westelijk richting via een duiker onder de Wernhoutseweg en een stuw het plangebied binnen en vervolgt een loop langs de aangegeven zuidelijke begrenzing van het noordelijk deel van het plangebied. Naast deze hoofdwatervgangen die permanent een gereguleerd waterpeil voeren zijn er verschillende kleine sloten als weg- en perceel sloten. Deze zijn deels van het type dat snel droog valt (wegsloten) en deels van het type dat een meer permanent waterpeil voert. De bodem bestaat binnen deze omgeving uit zandbodems die door eeuwenoud agrarisch gebruik omgevormd zijn tot humusrijke en vruchtbare enkeerdgronden. Naar informatie van Bodemdata.nl is, met ongeveer als grens de Lentsebaan, sprake van een

bodemscheiding binnen het plangebied tussen laag gelegen enkeerdgronden van lemig fijnzand en hoge zwarte enkeerdgronden van leemarm en zwak lemig fijn zand. De laaggelegen enkeerdgronden aan de noordkant van de Lentsebaan kennen met een grondwaterpeil van trap III (hoogste grondwaterstand van 25 cm onder het maaiveld) een aanzienlijk natte bodemgesteldheid dan de gronden aan de zuidkant van de Lentsebaan met grondwatertrap VI (hoogste grondwaterstand 40 cm onder het maaiveld). Tevens is er een aanzienlijk verschil aan leemfracties van de bodems. Voor het noordelijk deel betekenen deze verschillen een gunstig uitgangspunt voor de voorgenomen natuurontwikkeling.

De beekstructuren, laanboomstructuren, erf beplantingen en kleine bosjes vormen de belangrijkste natuurlijke elementen binnen de door het intensief agrarisch gebruik gedomineerde landschappelijke omgeving. Op ongeveer 4 km liggen aanéénsluitend de Bijvaart/Turfloop, de Lage Maten, landgoed De Moeren en de Oude Buisse Heide; een gezamenlijk een natuurgebied met natte heide, zwak gebufferde water en bossen waaraan de status van Natte natuurplein is toegekend.

2.2. Inrichting, huidig gebruik en voorgenomen ontwikkeling en ingrepen

Fig.2 De verschillend onderdelen van het plangebied. Geel gemarkeerd zijn de terreindelen waar bebouwing gesloopt wordt.

De verschillende onderdelen van het plangebied worden hier nader beschreven. Aangegeven wordt welke ontwikkelingen en ingrepen voorgenomen zijn.

Oude Lentsebaan 3

Dit terreindeel is noord gelegen van de bedrijfsbebouwing en bevat de bedrijfswoning met erf en noord daarvan een paardenweide en paardenbak. Het erf wordt door meer dan 2 meter hoge hagen afgescheiden van de directe omgeving. Het erf bevat binnen de haagafscheidings een goed onderhouden woning en siertuin met wat kleine bijgebouwen. Aan de oostkant is tussen deze

haagafscheidings van het erf en de stroom van de beek een 10 meter brede grasstrook van een lage natuurwaarde over gelaten. De graslanden aan noordkant van het erf zijn van een algemeen type agrarisch grasland van een lage natuurwaarden die begraasd worden door paarden.

Voorgenomen ontwikkeling

De voorgenomen ontwikkeling is zuiver van formele aard en betreft de omzetting van de bestemming van bedrijfswoning naar een burgerwoning. Het aangrenzend grasland blijft zijn huidige functie behouden.

Ingrepen

Hier zijn geen ingrepen gepland.

Bedrijfswoning lentsebaan 3

Paardenweide

Oude lentsebaan 5, oost van de Oude lentsebaan

Dit terrein aan de oostkant van de Oude Lentsebaan bevat het verouderde deel van de bedrijfsbebouwing en een hoog gebouw van metaal voor opslag onder een gecontroleerd klimaat. Dit laatste gebouw is hermetisch afgesloten van de buiten wereld; de temperatuur wordt hier door een koelinstallatie constant op 3 graden C onder 0 gehouden. De rest van de bedrijfsbebouwing bestaat uit een tweedelige loods met een lage aanbouw waarin de kantoorruimten zijn ondergebracht. De gevels zijn opgetrokken uit bakstenen. De daken zijn bekleed met golfplaten waaronder een glad afgewerkt plafond van plaatwerk is aangebracht. De enige gevelbekleding bestaat uit afwerkmateriaal van asfalt langs de dakranden. De loodsen zijn intensief in gebruik voor opslag en verwerking van goederen en stalling van landbouwmachines.

Bedrijfsbebouwing

Loop van de beek

Rond deze gebouwen is een groot oppervlak bestrating van beton klinkers aanwezig dat met een smalle grasstrook aan de oevers van de beek grenst. Het enige groene element op het terrein is een kruidrijk grasland met een grote rode beuk dat door een haag van de rest van het terrein wordt afgescheiden. Aan de andere kant grenst dit terreindeel aan de hagen van de naburige tuin van Oude Lentsebaan3.

Voorgenomen ontwikkeling

Formeel betreft de ontwikkeling de omzetting van de huidige bedrijfsbestemming naar een natuurbestemming.

Ingrepen

Voor dit doel wordt de huidige bebouwing gesloopt en een groot oppervlak aan bestrating opgebroken. Er wordt na deze werkzaamheden een nieuwe groene natuurlijke inrichting gerealiseerd. Hiervoor vinden grondwerkzaamheden plaats.

Oude Lentsebaan 5, west van de Oude lentsebaan

Dit onderdeel van het plangebied bestaat uit een centraal gelegen bedrijfsterrein omgeven door landbouwgronden. Een stelsel van kleine “kikersloten” verdeelt deze landbouwgronden in 3 te onderscheiden percelen rond de bedrijfsbebouwing. De kleine modderige sloten zijn dicht begroeid met Liesgras en Mannagras en het wateroppervlak is bedekt met krooslagen. Deze sloten lijken van een permanent watervoerend type; althans de bodem droogt nooit uit en blijft permanent moerassig. Het bedrijfsterrein bevat de bebouwing van een grote tweedelige moderne loods die geheel gebouwd is van metalen plaatwerk. Ook deze loods is omgeven door een groot oppervlak aan bestrating. De loods is intensief in gebruik voor opslag en verwerking van goederen. Het perceel ten noordwesten van de loods waarop nieuwbouw van twee woningen gaat plaats vinden, betreft voor het grootste oppervlak een braakliggend akkerland waarop zich gevarieerde onkruidbegroeiingen hebben kunnen ontwikkelen. Ten tijde van het veldbezoek toonde dit terreindeel enige natuurwaarde voor grondbroeders als patrijs en Kievit. De bodemgesteldheid is hier bijzonder vochtig. Langs de zuidrand van dit perceel staat een waardevolle houtopstand van een rij oude knotwilgen. Het perceel aan de oostkant van voornoemd perceel betreft een oppervlak kruidarm cultuurgrasland van een lage natuurwaarde dat ingericht lijkt voor het trainen van paarden. Het perceel aan de zuidkant van de bedrijfsbebouwing is in gebruik voor de intensieve bomenkweek, uitgezonderd een oppervlak dat door hoge hagen afgescheiden is van de rest van het perceel en in gebruik is als moestuin. De kleine beek langs de zuidrand van het terreindeel voerde ten tijde van het veldbezoek een kunstmatig laag waterpeil. Het wateroppervlak was geheel dicht gegroeid met de drijvende waterplant de gele plomp.

Zicht op het bedrijfsgebouw

Het bedrijfsgebouw inpandig

Zicht op de bouwlocatie voor 2 nieuwe woningen

Waardevolle knotwilgen

Loop van de kleinere beek de Schrobbe-loop

Kleine sloot met een permanent waterpeil.

Voorgenomen ontwikkeling.

De agrarische bestemming wijzigen in een natuurbestemming met uitzondering een bouwvak voor 2 woningen langs de Wernhoutseweg in de noordwesthoek van dit grondgebied.

Ingrepen

Voor dit doel wordt de huidige bedrijfsbebouwing verwijderd en omringende bestrating opgebroken. Ook de moestuin met omringende houtbegroeiingen wordt verwijderd. De kleine sloten worden in het nieuwe plan geïntegreerd, mogelijk wel aangepast en uitgediept. De rij knotwilgen blijft behouden en in het nieuwe plan ingepast. Er vinden grondwerkzaamheden plaats voor de inrichting en het graven van een grote waterpartij. In de noordwesthoek, langs de Wernhoutseweg, wordt terrein bouwrijp gemaakt en vindt de bouw van twee woningen plaats.

Lentsebaan 1

Dit deel van het plangebied bestaat uit het erf van een gesaneerde boerderij met bebouwing en erfbeplanting. De oorspronkelijke bebouwingskern bestaat uit een boerderij van woning en stal onder 1 kap en een stenen schuur met een open zoldering. Onder de open zoldering, die in gebruik was als hooizolder, is een lage varkensstal aanwezig. In een later stadium is de bebouwing verder uitgebreid. De stalruimte met hooizolder van de woonboerderij is verlengd en, waarschijnlijk in dezelfde periode, is de erfbebouwing aangevuld met een relatief moderne vrijstaande tweedelige stenen schuur. Ook de oorspronkelijk stenen schuur is in een later stadium voorzien van een kleine aanbouw die fungeert als opslaghek en kleine garage. Uitgezonderd de woning is alle bebouwing voorzien van een dakbekleding van golfplaten waarbij een dakbeschot of enige vorm van isolatiemateriaal ontbreekt. De woning, die ten tijde van het veldbezoek tijdelijk bewoond was, is voorzien van betonnen dakpannen als dakbekleding. Het erf maakt een goed onderhouden indruk.

Alle bebouwing is leeg, opgeruimd en bevat naast wat opgeslagen en goederen en hooibalen, geen zaken die rondslingeren of gedumpt zijn als afval. Ook het erf is goed onderhouden en opgeruimd en bevat geen zaken als houtstapels, afvalbergen of puinhopen. Aan de straatkant van het erf is een erfbegroeiing aanwezig van een rijtje jonge esdoorns voor de oude schuur aan de zuidkant van het huis en, als meer volgroeide bomen, een grote zomereik en een afgeknotte met klimop begroeide paardenkastanje aan de andere kant van het woonhuis. Aan de achterkant van het erf staat achter de schuren ook een rijtje jonge esdoorns en rond een betonnen mestvaalt in de noordoosthoek van het terrein, is een groep nog niet geheel volgroeide moerascipressen aangeplant.

Voorgenomen ontwikkeling.

Dit terrein behoudt zijn agrarische bestemming, zonder herbouwrechten. Het bestaande bouwvlak vervalt.

Ingrepen

De ingrepen betreffen de sloop van alle bebouwing en het amoveren van alle erfbegroeiing. Na deze ingrepen wordt het terrein omgezet in bouwland en toegevoegd aan het areaal grondgebied voor bometeelt.

Woning

zicht op achterkant van het aangebouwde deel van de woonboerderij.

Woonboerderij

Moerascipressen

West van Lentsebaan

Dit grondgebied ligt grotendeels ingesloten tussen de Wernhoutseweg en de Lentsebaan en betreft uit een groot oppervlak akkerland dat in gebruik is voor de intensieve bometeelt. Het akkerland is grotendeels omgeven door kleine wegsloten en grenst met een ruig begroeide droge greppel aan de zuidkant aan het naburig akkerbouwperceel.

Beoogde ontwikkeling

Toevoegen aan de agrarische bestemming een bouwbestemming voor de bouw van een nieuw bedrijfsgebouw en bedrijfswoning.

Ingrepen

Bestaand akkerbouwterrein wordt omgezet in bouwterrein. Er vindt de bouw plaats van een groot bedrijfsgebouw en een bedrijfswoning. Rond de nieuwbouw wordt een groot oppervlak aan bestrating aangelegd. Het terrein verkrijgt een nieuwe groene inrichting van hagen en bomen langs de terreinranden.

Het nieuwe bouwterrein met op de achtergrond de bestaande bebouwing

Kleine wegsloot langs het nieuwe bouwterrein

Impressie van de beoogde ontwikkeling

Fig.3 De beoogde ontwikkeling (bron Schoenmakers)

3. WETTELIJK KADER

3.1. Inleiding

Op 1 januari 2017 is de nieuwe Wet Natuurbescherming van kracht geworden. Deze wet vervangt 3 wetten: de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en Faunawet. Zowel in de voorgaande als nieuwe wetgeving zijn de nationale natuurwetgeving en internationale richtlijnen en verdragen verankerd, zoals Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn, Wetland-Convention, Conventie van Bern, Cites en Verdrag van Ramsar. De wet is opgesplitst in de bescherming van soorten (soortbescherming) en bescherming van gebieden (gebiedsbescherming).

3.2 Soortenbescherming

Bij de Wet Natuurbescherming gelden een aantal verbodsbepaling ter bescherming van planten- en diersoorten (zie bijlage). De wet kent twee beschermingsniveaus waarbij drie categorieën beschermde soorten worden onderscheiden.

- Europees beschermde soorten volgens de Vogelrichtlijn
- Europees beschermde soorten volgens de Habitatrichtlijn.
- Nationaal beschermde soorten.

Europees beschermde soorten

Het zwaarst beschermingsniveau gelden de Europees beschermde soorten. De bescherming van vogels is op Europees niveau geformaliseerd doormiddel van de Vogelrichtlijn en die van de overige soortgroepen doormiddel van de Habitatrichtlijn. De Europese bescherming middels de Habitatrichtlijn beschermt soorten van de Habitatrichtlijn bijlage IV en het verdrag van Bonn bijlage I, voor zover hun natuurlijke verspreidingsgebied zich in Nederland bevindt. Dit betreffen o.a. alle vleermuissoorten die in Nederland en Europa inheems zijn. Op deze soorten is het beschermingsregime van § 3.2 van de Wet natuurbescherming van toepassing.

Voor soorten van Verdrag van Bonn bijlage II is de bescherming bij ingang van de Wet Natuurbescherming opgeheven of deze vallen onder het beschermingsregiem van nationaal beschermde soorten (zie verder bijlage 1).

Nationaal beschermde soorten ("andere soorten")

Voor nationaal beschermde soorten geldt een zwakker beschermingsregiem en er kan per provincie en per soort vrijstelling verleend worden voor ingrepen die betreffen ruimtelijke ontwikkeling en bestendig beheer en onderhoud. Voor alle inheemse diersoorten, beschermt of onbeschermd, geldt de zorgplicht. De zorgplicht wil zeggen dat men deze niet onnodig mag doden, verwonden of beschadigen. Voor onbeschermden soorten geldt geen ontheffingsplicht maar alleen de zorgplicht. De 'andere' nationale soorten staan vermeld in bijlage A en B van de wet die hoort bij artikel 3.10 en 3.11. Op deze bijlage staan soorten uit de soortgroepen zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten. Het betreft een limitatieve lijst. Op deze soorten (zie bijlage 4) is het beschermingsregime van § 3.3 van de Wet natuurbescherming van toepassing.

Bescherming verblijfplekken

Ook verblijfplaatsen van soorten uit beide categorieën die als "vast" kunnen worden aangemerkt zijn beschermd en worden aangeduid als jaarrond beschermde verblijfplekken. Deze bescherming geldt alleen de vaste verblijfplaatsen van vogels en zoogdieren. Een vaste verblijfplek betreft een

verblijfplek waarnaar een dier regelmatig terugkeert en niet slechts éénmalig voor een specifieke functie gebruikt wordt, zoals de nesten van de meeste vogels. Voor soorten die onder de Vogelrichtlijn vallen zijn er verschillende gradaties in beschermingsniveau, afhankelijk hoe kwetsbaar de instandhouding van de soort is in relatie tot gebruik van de vaste verblijfplek (zie hoofdstuk 3.3). In samenhang met de verblijfplek wordt ook de leefomgeving beschermd zover deze van belang is om het functioneren van de verblijfplek mogelijk te maken.

Ontheffingsplicht

Onder de Wet natuurbescherming is niet altijd een ontheffing nodig bij handelingen met gevolgen voor beschermde plant- en diersoorten. Vaak kunnen maatregelen getroffen worden zodat verbodsbepalingen niet worden overtreden, zoals de werkzaamheden uitvoeren buiten de kwetsbare periode, het aanpassen van de werkvolgorde of de werkzaamheden faseren in ruimte en tijd. In sommige gevallen kan er gebruik gemaakt worden van vrijstelling. Een vrijstelling is een uitzondering op een wettelijk verbod, die wordt vastgelegd voor een van tevoren bepaalde categorie van gevallen. Een toegepaste vorm van vrijstelling is onder meer door het werken met een door het ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode, door middel van een Programmatische Aanpak of via een provinciale verordening. Vrijstelling doormiddel van een goedgekeurde gedragscode geldt voor alle vogelsoorten en nationaal beschermde soorten, zowel voor werkzaamheden in het kader van bestendig beheer en onderhoud als voor werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting en ontwikkeling (een verschil met voorgaande wetgeving).

Beschermingsregiem soorten vogelrichtlijn §3.1 Wnb	Beschermingsregiem soorten Habitatrichtlijn §3.2 Wnb	Beschermingsregiem andere soorten §3.3 Wnb
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden om soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden om soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art 3.5 lid 3 Het is verboden om eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen en te rapen.	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Als dergelijke garanties niet kunnen worden gegeven moet men afhankelijk van de soort en ingreep ontheffing aanvragen van artikelen geformuleerd in de Vogelrichtlijn (§3.1 Wnb), of Habitatrichtlijn

(§ 3.2 Wnb) of het beschermingsregiem “Andere soorten” (nationaal beschermde soorten) (§3.3 Wnb).

Voor jaarrond beschermde verblijfplekken en functionele leefomgeving van soorten die onder de Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijnen vallen is respectievelijk artikel 3.5 lid 4 en artikel 3.1 lid 2 van toepassing en geldt een verbod om de verblijfplekken en functioneel leefgebied te verstoren. De wet beschermt jaarrond beschermde verblijfplekken van nationaal beschermde soorten volgens artikel 3.10 lid 1b. Bij deze categorie is, evenals bij vogels waarvan de nestelplekken niet jaarrond beschermd zijn, het verbod tot opzettelijke verstoring niet van toepassing, noch de bescherming van de functionele leefomgeving. Onder de term “opzettelijk” moet men ook de zgn. “voorwaardelijke” opzet verstaan; dat betekent dat de initiatiefnemer zich bewust moet zijn van de effecten van zijn handelingen.

Zorgplicht

In de Wet natuurbescherming is in artikel 1.11 een zorgplicht opgenomen:

Iedereen dient voldoende zorg in acht te nemen voor de in het wild levende dieren en planten, en ook voor hun directe leefomgeving. De zorg houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd om die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

De zorgplicht geldt altijd, en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er ontheffing of vrijstelling is verleend.

Toetsing

In tegenstelling met de voorgaande Flora en Faunawet is de bescherming in mindere mate individueel en dient de staat van instandhouding van de gehele populatie meer in aanmerking genomen te worden.

Een ontheffingsaanvraag wordt o.a. beoordeeld op de volgende punten:

- aanwezigheid van aanvaardbare alternatieve mogelijkheden
- aanwezigheid van een wettelijk belang
- de staat van instandhouding van de soort en behoud van functionaliteit van de verblijfplek.

Het wettelijk belang betreft, afhankelijk van de status van de soort, een Nationaal wettelijk belang (Vrijstellingsbesluit) of een Europees wettelijk belang (Habitatrichtlijn of Vogelrichtlijn). Deze wettelijke belangen hebben o.a. betrekking op de openbare veiligheid, volksgezondheid, veiligheid luchtvaart en bescherming van flora en fauna.

3.3 Gebiedsbescherming

De gebiedsbescherming onderscheidt twee typen beschermde natuurgebieden

- De gebieden die op Europees niveau een bescherming genieten en aangewezen zijn in het kader van de Habitatrichtlijn (HR), Vogelrichtlijn (VR) en Verdrag van Ramsar (wetlands). Deze gebieden vallen onder de noemer van Natura 2000 en betreffen gebieden van grote ecologische waarde.
- Natuurgebieden en verbindingsstructuren die op landelijke basis zijn ingesteld en vallen onder het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Deze natuurgebieden en hun onderlinge verbindingen vormen een samenhangend ecologisch netwerk. De NNN is de opvolging van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Natura 2000-gebied

Ook hier genieten de gebieden die onder een Europees beschermingsregime vallen de meest striktste bescherming.

Voor beide categorieën van beschermde gebieden geldt dat activiteiten die een negatief effect hebben op de kwaliteit van de gebieden in het algemeen verboden zijn. Uitgezonderd zijn activiteiten binnen Natura 2000 gebied die uitgevoerd worden in het kader van vastgelegde beheersplannen ten behoeve van Natura 2000 doelen. Een ontheffing wordt alleen verleend als er geen reële alternatieven zijn, de staat van instandhouding van soorten niet in gevaar komt en er sprake is van een groot openbaar belang, dat o.a. de volksgezondheid en openbare veiligheid kan betreffen.

De ontheffingsverlening gaat veelal gepaard onder strikte voorwaarden en beperkingen en er is altijd sprake van een compensatieplicht. Bij Natura 2000 gebied wordt doormiddel van een voortoets beoordeeld of er negatieve effecten verwacht kunnen worden en in hoeverre deze als significant beoordeeld kunnen worden. Bij niet-significante negatieve effecten volgt een “lichte” beoordeling doormiddel van een Verslechterings-toets. Bij significante negatieve effecten wordt de “zware” route gevolgd doormiddel van een Passende beoordeling en ADC-toets.

3.4 Bijzondere provinciale beschermingszones

Natuur Netwerk Nederland (NNN-gebied)

Het uitgangspunt voor de bescherming van gebieden die vallen onder Natuurnetwerk Nederland is de eis dat de wezenlijke kenmerken en waarden van deze gebieden niet door een ingreep worden aangetast. In of in de directe nabijheid van een NNN-gebied zijn in principe zijn geen ontwikkelingen toegestaan die de ‘wezenlijke kenmerken of waarden’ aantasten zoals die in het beheerplan zijn vastgelegd. In de Interim omgevingsverordening 2020 van de provincie Noord-Brabant is de doelstelling en regelgeving met betrekking tot NNN/NNB-gebied vastgelegd.

Groenblauwe mantel

De provincie Noord-Brabant heeft in de Structuurvisie Ruimtelijke Ordening (2010) een keuze gemaakt voor behoud en versterking van de kwaliteiten van het landelijk gebied. Voor dit doel zijn 2 robuuste structuren ingesteld; de agrarische structuur en de groenblauwe structuur. De groenblauwe structuur bestaat uit de Groenblauwe mantel en het kerngebied Groenblauw.

De Groenblauwe mantel is een buffer tussen het kerngebied Groenblauw met het agrarisch en verstedelijkt gebied. Het kerngebied Groenblauw bestaat uit de ecologische hoofdstructuur (NNN) inclusief de ecologische verbindingzones en de gebieden voor behoud en herstel van watersystemen. De Groenblauwe mantel geeft naast de ontwikkeling van een robuust en veerkrachtig water- en natuursysteem ook ruimte voor de ontwikkeling van gebruiksfuncties, zoals landbouw en recreatie, mits deze bijdragen aan de kwaliteiten van natuur, water en landschap; Vanuit de watercomponent wordt vooral ingezet op het kwantitatief en kwalitatief herstel van kwelstromen. In de Interim omgevingsverordening 2020 van de provincie Noord-Brabant worden de doelstellingen van de Groenblauwe mantel geformuleerd en de verbodsbepalingen die gelden voor de Groenblauwe mantel. Deze verbodsbepalingen verbieden activiteiten die in strijd zijn met de hiervoor aangegeven doelstellingen met betrekking tot natuurbescherming, behoudt van landschappelijke kwaliteiten, bescherming van watersystemen en behoudt van bufferfunctie met het groenblauwe kerngebied.

3.5 Bescherming houtopstanden

De Wet natuurbescherming § 4.1. Houtopstanden vervangt de voormalige Boswet, waarbij dezelfde voorwaarden grotendeels gelden. Evenals de Boswet betreft de bescherming in het algemeen houtopstanden buiten de bebouwde kom zover deze een groter oppervlak van 10 are hebben of een

rij van meer dan 20 bomen betreffen, geen deel uitmaken van begroeiingen op erven of in tuinen en geen aanplant voor cultuurdoeleinden en houtwinning betreffen. Er geldt een meld- en heraanplant plicht.

3.6 Rode lijsten

Rode lijsten geven een overzicht van soorten die uit Nederland zijn verdwenen of duidelijk achteruit zijn gegaan. Rode lijsten hebben een signaleringfunctie en geen juridische status. Plaatsing op de lijst betekent daarom niet automatisch dat de soort beschermd is. Daarvoor is opname van de soort onder de Wet natuurbescherming nodig. De Rode lijsten zijn richtinggevend voor toekomstig beleid. Van overheden en terrein beherende organisaties wordt verwacht dat zij bij beleid en beheer rekening houden met de Rode lijsten.

4. ONDERZOEKSRESULTAAT

4.1 Methodiek

Literatuuronderzoek

In het kader van deze quickscan heeft een bronnenonderzoek plaatsgevonden, waarbij is gekeken naar gebiedsgerichte bescherming en mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied en directe omgeving. Er is voor het soortenonderzoek gebruikgemaakt van gegevens van diverse websites, o.a. van de nationale databank (NDFF), kennisdocumenten en diverse verspreidingsatlassen. Voor de gebiedsgerichte bescherming is gekeken naar de ligging van het plangebied ten opzichte van relevante natuurterreinen in de omgeving, de ligging ten opzichte van Natuurbeschermingswet-gebieden als Habitat- en Vogelrichtlijngebieden en Natuurnetwerk Nederland (NNN), en bijzonder provinciale beschermingszones (Groenblauwe mantel). Daarvoor is o.a. gebruik gemaakt van de website van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en die van de provincie Noord- Brabant. Bron van de NDFF-gegevens die in het verslag vermeld worden is: NDFF - quickscanhulp.nl; d.d. 2-4-2021

Veldonderzoek

Het veldbezoek werd op 16-7-2021 tussen 11.00 en 14.00 uur en uitgevoerd door dhr. J. Maassen. Tijdens het veldbezoek was het rond de graden 25 graden C, lichte wind, half bewolkt en droog.

Tijdens de uitgevoerde veldonderzoeken zijn de aanwezige biotopen in het plangebied vastgesteld. Ook is onderzoek gedaan naar biotopen en natuurwaarden in de directe aangrenzende omgeving waarop ontwikkelingen binnen het plangebied van invloed op kunnen zijn. Aan de hand van de aanwezige biotopen kan worden bepaald of er mogelijk beschermde soorten voorkomen. Naast de biotopen zijn directe en indirecte aanwijzingen opgenomen, die kunnen duiden op het voorkomen van beschermde soorten. Behalve het fysiek aantreffen van exemplaren van soorten is er ook gelet op bijv. hollen, uitwerpselen, prooiresten, braakballen vraat-, loop- en veegsporen. Deze waarnemingen zijn bij de beoordeling betrokken. De aanwezige biotopen zijn vergeleken met de habitateisen van beschermde planten- en diersoorten. Op basis van deze vergelijking is beoordeeld welke van deze soorten in het plangebied kunnen voorkomen. De bevindingen van het veldbezoek en het literatuuronderzoek zijn verwerkt in onderstaande notitie.

Opmerking

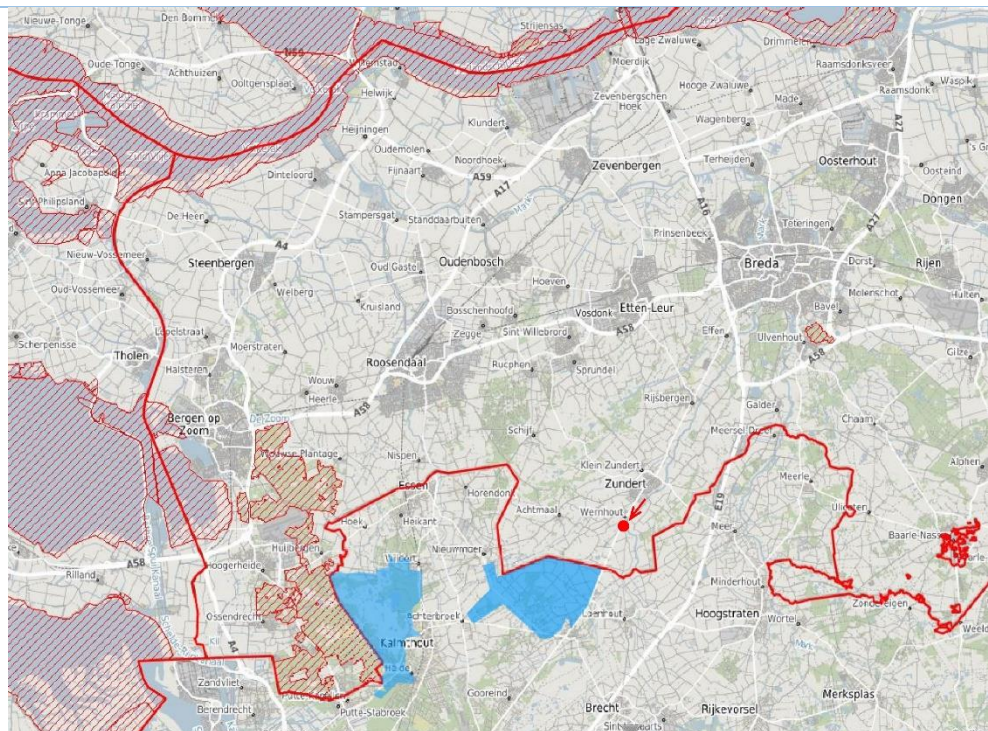
De quickscan flora en fauna is een toets van de ecologische potenties van de plangebied en directe omgeving en betreft geen volwaardig specifiek soortenonderzoek. Er zijn in dit onderzoek geen inventarisaties uitgevoerd van soorten en soortgroepen. Een ecologische inventarisatie bestaat uit meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode van het jaar.

4.2 Gebiedsbescherming

4.2.1 Natura 2000

Fig.4 Ligging van het plangebied (rode stip waar de pijl naar wijst) ten opzichte van Nederlands Natura 2000 gebied (rood gearceerd) en Belgisch Natura 2000-gebied (blauw gemarkeerd)

Bron: Bron: Natuurbeheerplan Provincie Noord-Brabant

Ligging

Het dichtst nabije Natura 2000-gebied ligt op Belgisch/Vlaams grondgebied. Dit gebied betreft de Schietvelden-noord, hemelsbreed gelegen op slecht 3 km afstand zuidelijk van het plangebied. Overige Natura 2000-gebied ligt op grotere afstand. Op 14 km hemelsbreed zuidwestelijk ligt eveneens op Belgisch grondgebied de Kalmthoutse Heide. Aansluitend daarop ligt 14 km westelijke het dichtst nabije Nederlands Natura 2000 gebied de Brabantse Wal. Verder in westelijk liggen aansluitend de Markiezaat en Oosterschelde. Het dichtst nabije gebied in noordoostelijke richting is het Ulvenhoutse Bos aan de zuidkant van Breda op hemelsbreed een afstand van 20 km. Overige Natura 2000-gebieden liggen op veel grotere afstanden van het plangebied.

De Schietvelden-noord, Brabantse Wal en daarop aansluitend de Kalmthoutse Heide bevatten kwetsbare en stikstofgevoelige natuur van vochtige heide en zwak gebufferde vennen. De Markiezaat en Oosterschelde bevat robuustere en meer kust gebonden natuur van moeras, natte graslanden en open water. Het Ulvenhoutse Bos is een Natura 2000-gebied van een relatief gering oppervlak dat bestaat uit een combinatie van vochtige en droge bossen. De vochtige beek begeleidende bossen en de iets drogere eiken-haagbeukenbossen kennen een bijzondere bosflora als gevolg van uittreding van kwalitatief hoogwaardig kwelwater.

Effecten-beoordeling

Oppervlak

Het plangebied en omliggende gebied maakt geen deel uit van Natura2000-gebied. Van een directe aantasting en afname van areaal aan beschermd natuurgebied is daarom geen sprake.

Externe werking op korte afstand

Alle Natura 2000 gebieden liggen op voldoende ruime afstand om geen negatieve invloeden verwacht worden van factoren met een externe werking die met een korte reikwijdte op afstand werken, als bodemtrillingen, geluids- en lichtbelasting.

Stikstof

De factor stikstofuitstoot is in dit geval de enige mogelijke factor die een externe werking op grotere afstand kan genereren. In de uitvoerende fase kan een tijdelijke verhoging van de factor stikstofdepositie plaats vinden ten gevolge de uitstoot van het bouwverkeer en machines die tijdens sloop, bouw en grondwerkzaamheden gebruikt worden. Na de uitvoerende fase kan verwacht worden dat een toename van het bouwvolume van de bedrijfspanden een nieuwe bron van stikstofuitstoot is. Wat betreft de toename van het volume aan bedrijfsbebouwing kan gesteld worden dat het hier geen bedrijfsuitbreiding betreft maar een aanpassing aan een situatie waarin het bedrijf uit zijn jas gegroeid is. Verwacht mag worden dat de nieuwbouw meer voldoet op het punt van energiezuinigheid dan de oudere bebouwing en een efficiëntere afhandeling van uitgaande en inkomende goederen en de bedrijfsvoering in het algemeen kan bewerkstelligen. Factoren die tot een vermindering van de stikstofuitstoot kunnen leiden die de uitstoot ten gevolge van het toename aan bouwvolume compenseert. Tegenover nieuwbouw van twee woningen staat de sanering van en boerderij. Hoe deze zaken zich tot elkaar verhouden kan hier niet vastgesteld worden. Wegens de complexiteit en omvang van de projectontwikkeling is een Aeriusberekening nodig om aan te tonen in hoeverre een overtreding mogelijk is die leidt tot verslechtering van Natura 2000-gebied en overschrijding van de wettelijk vastgestelde drempelwaarden.

Het dichtst nabije natura 2000-gebied betreft echter de Schietvelden-noord op Belgisch grondgebied op iets meer dan 3,5 km zuidelijk van het plangebied. Dit is het enige Natura 2000-gebied dat binnen de kritische zone ligt. De overige natura 2000- gebieden liggen op een aanzienlijk ruimere afstand waardoor negatieve effecten ten gevolge van de projectontwikkeling op deze gebieden veel minder waarschijnlijk zijn.

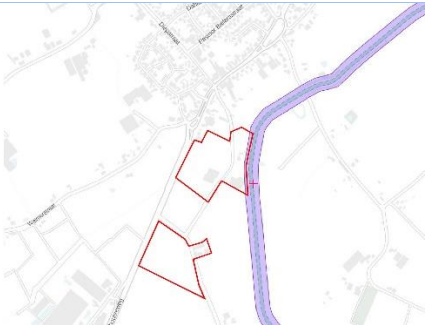
Naar uitspraken van de Afdeling Bestuursrecht van de Raad van Staten in 2014 mag voor een project in Nederland voor Vlaams Natura 2000-gebied een drempelwaarde vastgesteld worden conform de Belgische/Vlaamse wetgeving. De drempelwaarde is door de Vlaamse wetgeving vastgesteld op 3-5% van de kritische depositiewaarde (KDW) die geldt voor de verschillende Natura 2000-gebieden. Uitgaande van laagste wettelijke gestelde drempelwaarde van 3% van de kritische depositiewaarde kan deze voor de Schietvelden-noord berekend worden op 36 mol/ha/jaar^{1*)}. Dit is ver boven de drempelwaarde van 0,05 mol/ha/jaar die de Nederlandse overheid stelt.

Conclusie

Negatieve effecten op Natura 2000 gebied die tot kwaliteitsverlies en overschrijding van de gestelde drempelwaarden betekenen worden niet direct verwacht. Gelet op de omvang en complexiteit van de projectontwikkeling is een Aeriusberekening noodzakelijk om vast te stellen of een toetsing aan de Natura 2000 wetgeving noodzakelijk is.

^{1*)} Bron: Atmosferische stikstofdepositie en Natura 2000 instandhoudingsdoelstellingen in Vlaanderen; 2015 uitgave Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek

4.2.2 Provinciale beschermingszones.

NNN-gebied	
Ligging	NNN-gebied De dichtst nabij NNB-structuur betreft de loop van de beek de Aa/Weerij waaraan het noordelijk deel van het plangebied vrijwel aan grenst (zie fig.6). Aan deze NNB-structuur is het beheertype van N03,01 Beek en Bron toegekend. De stroom van de beek maakt deel uit van de NNB-ecologische verbindingszone (EVZ); het noordelijk deel van het plangebied maakt met een smalle zone aan de oostrand deel uit van deze NNB-EVZ structuur Op een grotere afstand van ongeveer 2km oostelijk ligt een uitgestrekter NNB-gebied met als dominerende beheertypen van N15.02 Dennen-, eiken- en beukenbos, N16.03 Droog bos met productie en N12.02 Kruiden- en faunairijk grasland. Op een afstand van rond de 4 km westelijk ligt het groter aanéengesloten NNN-gebied bestaande uit de Turfvaart/ Bijloop (zuid), de Lage Maten, Oude Buisse Heide en het landgoed de Moeren. Aan dit gebied is de status van Natte natuurparel toegekend en bevat droog en vochtig bos, natte heide en zwak gebufferde waters.
<i>Fig.5 Het plangebied ligt binnen de rode omkadering</i> Groen: NNN/NNB-gebied Groen: nat NNB-gebied Oranje en gearceerd: NNB-gebied met de status van Natte Natuurparel. Bron: Natuurbeheerplan Provincie Noord-Brabant	
<i>Fig.6 Ligging ten opzichte van NNB-EVZ (paars gekleurd)</i> Bron: Interim omgevingsverordening NB	
NNB en NNB-EVZ gebied Toetsing	lov §3.2.3 art.3.25 Regelgeving De Interim omgevingsverordening Artikel 3.25 Natuur Netwerk Brabant - ecologische verbindingszone stelt middels -lid 1 dat een bestemmingsplan in het buitengebied minimaal een breedte van 25 meter dient te garanderen voor behoud en beheer van de zone; -lid 2 eist een regelgeving om het aanbrengen van verharding en oprichten van bebouwing te beperken, dusdanig dat het gebied niet minder geschikt wordt; -lid 3 stelt dat na realisatie van de verbindingszone dat Artikel 3.15 Bescherming Natuur Netwerk Brabant van overeenkomstige toepassing is.

Effectenbeoordeling

Het noordelijk deel van het plangebied ligt met een smalle zone binnen de NNB-EVZ waardoor artikel 3.25 van de Interim omgevingsverordening betreffende de bescherming van de NNB-EVZ voor een klein deel op de ontwikkeling van toepassing is. Daar er juist bebouwing wordt afgebroken en oppervlakte verharding wordt verwijderd binnen en nabij NNB-EVZ-gebied en het vrijgekomen aangrenzend terrein een passende natuurbestemming krijgt kan een overtreding van art. 3.25 lid 1 en 2 echter uitgesloten worden.

lov §3.2.3 art.3.15

Regelgeving

Artikel 3.15 Lid 1 stelt dat een bestemmingsplan van toepassing op Natuur Netwerk Brabant:

- a. strekt tot het behoud, herstel of de duurzame ontwikkeling van de ecologische waarden en kenmerken;
- b. bevat regels gericht op de bescherming van de ecologische waarden en kenmerken en houdt daarbij ook rekening met andere aanwezige waarden en kenmerken, zoals rust, stilte, cultuurhistorische waarden en kenmerken;

Effectenbeoordeling

Het noordelijk deel van het plangebied (zie fig.6) ligt met een smalle zone binnen de NNB-EVZ waardoor artikel 3.15 lid 1 ook van toepassing is (zie artikel 3.25 lid 3). Daar de zone deel is van een terrein dat een natuurbestemming krijgt, kan een inrichting- en beheerplan opgesteld worden dat voldoet aan de regelgeving betreffende de bescherming van NNB-gebied zoals die vastgelegd is in artikel 3.15 lid 1.

lov§3.2.3 art. 3.16

Regelgeving

De Interim omgevingsverordening NB stelt in §3.23 artikel 3.16 lid 1 en 3, dat als een bestemmingsplan gelegen buiten het Natuur Netwerk Brabant leidt tot een aantasting van de wezenlijke ecologische waarden en kenmerken van het Natuur Netwerk Brabant anders dan door de verspreiding van stoffen in lucht of water, negatieve effecten waar mogelijk worden beperkt en de overblijvende, negatieve effecten worden gecompenseerd.

Effectenbeoordeling

Aan de regelgeving met betrekking tot de externe werking zoals vastgelegd in artikel 3.16 lid 1 en 3 kan worden voldaan daar de bedrijfsvoering wordt verplaatst verder verwijderd van NNB-gebied en het aanliggend voormalig bedrijfsterrein een natuurbestemming verkrijgt. De bedrijfsvoering wordt gemoderniseerd en daarmee efficiënter georganiseerd, waardoor ook in dit opzicht een afname van omgeving verstorende factoren op NNB-gebied kan worden verwacht. Ook vindt in het kader van de ontwikkeling sanering en sloop van agrarisch bedrijf plaats zonder dat er ter plekke nieuwbouw voor in de plaats komt. De nieuwbouw van twee woningen die in het kader van de ontwikkeling ook is voorgenomen vindt plaats ver buiten NNB-EVZ-gebied en sluit aan op een bestaande bebouwingsstructuur in verstedelijkt gebied, wat de negatieve omgevingseffecten op NNB-gebied minimaliseert.

lov §3.2.3 art. 3.27

Regelgeving

In §3.2.3 artikel 3.26 en 3.27 van de Interim omgevingsverordening NB worden regels gesteld ter bescherming van de waterhuishouding binnen NNB-gebied met

	betrekking tot grondwerkzaamheden, aanleggen van drainagesystemen en oppervlakte verharding voor projecten gelegen binnen de daarvoor aangewezen attentiezones. Artikel 3.27 Behoud en herstel van watersystemen stelt in lid 2 regels voor een bestemmingsplan: a. die het oprichten van bebouwing beperken; b. het aanbrengen van oppervlakteverhardingen of verharde oppervlakten beperken; c. het ophogen van gronden beperken. <i>Effectenbeoordeling</i> Het noordelijk deel plangebied (zie fig.7) ligt met een smalle zone binnen de zone voor het Behoud en herstel van watersystemen waardoor een overtreding van artikel 3.27 mogelijk is. Daar er juist sloop van bebouwing plaats vindt en een groot oppervlak van bestrating verwijderd wordt en geen plannen zijn voor het ophogen van grond kan en overtreding van artikel 3.27 uitgesloten worden. De voorgenomen plannen zullen juist en verbetering betekenen van het waterbergend vermogen. Met betrekking tot artikel 3.26, dat in principe niet van toepassing is op het plangebied, kan een verbetering van de waterkwaliteit verwacht worden daar verontreinigende stoffen vanaf het plaveisel niet meer naar de beek uitspoelen.
Conclusie	Op basis van bovenstaande analyse wordt geen overtreding van de regelgeving van de Interim omgevingsverordening NB zoals die vastgelegd is in artikel 3.15, art.3.16. art. 3.25 en art.3.27 Effecten die de wezenlijke waarden en kenmerken van NNB-gebied aantasten, van negatieve invloed op de waterhuishouding binnen NNB-gebied zijn en de functionaliteit van de NNB-EVZ aantasten kunnen redelijkerwijs uitgesloten worden. Op alle punten kan een verbetering verwacht worden ten opzichte van de huidige situatie. Een toetsing aan het NNN/EHS-beleid wordt niet noodzakelijk geacht.

Groenblauwe mantel	
Ligging	De Interim omgevingsverordening NB 2021 duidt het plangebied aan als gelegen buiten de landschappelijke structuur van de 'Groenblauwe mantel'.
Wettelijk kader	lov §3.2.4 art. 3.32 Artikel 3.32 lid 1 van de Interim omgevingsverordening NB stelt dat een bestemmingsplan gelegen binnen de Groenblauwe mantel: a. strekt tot behoud, herstel of duurzame ontwikkeling van het watersysteem en de daarmee samenhangende ecologische waarden en kenmerken en landschappelijke waarden en kenmerken; b. stelt regels ter bescherming van de ecologische, landschappelijke en hydrologische waarden en kenmerken van het gebied; c. borgt dat een ontwikkeling gepaard gaat met een positieve bijdrage aan de bescherming en ontwikkeling van de ecologische waarden en kenmerken en landschappelijke waarden en kenmerken.

<i>Fig.7 Ligging ten opzichte van de groenblauwe mantel (blauw gearceerd) en gebied voor Behoud en herstel van watersystemen (paars). Het plangebied is rood gemarkeerd.</i> <i>Verklaring</i> <i>Blauwe arcering:</i> <i>blauwgroene mantel</i> <i>Groen: NNB-gebied</i> <i>Groen gearceerd: NNB</i> <i>Natte Natuurparels</i> <i>Bron:</i> <i>Interim omgevingsverordening</i> <i>Noord-Brabant</i>	
	Het noordelijk deel van het plangebied ligt met een smalle zone binnen de Groenblauwe mantel waardoor artikel 3.23 van de Interim omgevingsverordening betreffende de bescherming van de Groenblauwe mantel voor een klein deel op de ontwikkeling van toepassing is. Daar er juist bebouwing wordt afgebroken en oppervlakte verharding wordt verwijderd binnen of nabij de Groenblauwe mantel en aangrenzend bedrijfsterrein een natuurbestemming krijgt wordt aan alle voorwaarden die artikel 3.23 lid 1 stelt voldaan.
Conclusie	Overtredingen van §3.2.4 art.3.32 van de Interim omgevingsverordening NB betreffende de bescherming van de Groenblauwe mantel kunnen op basis van de voorgenomen planontwikkeling uitgesloten worden.

4.3 Soortenbescherming

4.3.1 Vaatplanten

Bescherming en voorkomen Wnb §3.2	<i>Habitatrichtlijn</i> Een viertal inheemse plantensoorten zijn strikt beschermd middels bijlage 4 van de Habitatrichtlijn. Deze vaatplanten betreffen de drijvende waterweegbree, kruipend moerasscherm, groenknolorchis en zomerschroeforchis. Voor bijlage 4-soorten geldt de strikte bescherming ook buiten hun prioritair aangewezen habitatgebieden. Genoemde soorten zijn te strikt gebonden aan een hoogwaardig natuurlijk milieu van water, moerassen en vochtige heide en blauwgraslanden om buiten natuurlijk gebied te verwachten. De drijvende waterweegbree is als habitatrichtlijnsoort landelijk de minst zeldzame vaatplant en komt tamelijk wijdverspreid in de provincie Noord-Brabant voor. De soort is gebonden aan een hoogwaardige zachte waterkwaliteit van beken en vennen.
Wnb §3.3	<i>Nationale bescherming</i> Onder de nationale bescherming vallen 76 soorten vaatplanten waarvan de meeste uiterst zeldzaam zijn. Onder deze beschermingscategorie een hoog aandeel van zeldzame akkeronkruiden die als gevolg van de intensivering van de akkerbouw vrijwel uit het agrarisch landschap verdwenen zijn. Een aantal zeer zeldzame soorten uit onderhavige beschermingscategorie groeit op stenige standplaatsen en kan op oude muren aangetroffen worden. In tegenstelling tot de voormalige Flora- en Faunawet zijn door de Wet natuurbescherming niet alle orchideeënsoorten meer beschermd. Onder de nationale bescherming vallen zo'n 8 soorten die allen in de provincie Noord-Brabant uiterst zeldzaam of uitgestorven zijn.
Bronnen-onderzoek	Binnen de 1 km-straal vermelden de NDFF-gegevens geen beschermde plantensoorten. Binnen 1 tot 5 km-straal wordt alleen de drijvende waterweegbree vermeld.
Waarnemingen	Tijdens het veldbezoek werden binnen het plangebied een breed scala aan algemene akkeronkruiden geconstateerd en andere verstoringsvegetatie. Verder werden een aantal algemene graslandsoorten en, langs de waterlopen, moerasplanten vastgesteld. De loop van de kleine beek langs de zuidrand van het noordelijk deel van het plangebied was geheel dicht gegroeid met de waterplant gele plomp. De hoogste botanisch waarde werd vastgesteld op het graslandje gelegen op de grens tussen de locaties Oude Lentsebaan 5 en 3. Op dit kruidrijke graslandje groeien o.a. moeraswalstro en grasmuur; algemene soorten die een wat hogere botanische waarden indiceren.
Effecten beoordeling	De drijvende waterweegbree is een soort van hoogwaardig watermilieu van beken en vennen. Uitgezonderd de stroom van de Aa/Weerij die buiten de ingrepen valt, is het watermilieu in en rond het plangebied niet van de kwaliteit om deze soort te verwachten. De begroeiing is van een te algemeen soort om bijzondere botanische waarden te verwachten. Natuurlijke en duurzame standplaatsen van beschermde plantensoorten en van andere soorten die enige bijzondere botanische waarden vertegenwoordigen, kunnen geheel uitgesloten worden ten gevolge van de inrichting en het huidige intensief agrarisch gebruik van het plangebied.

Conclusie	Negatieve effecten op beschermde plantensoorten en groeiplekken ten gevolge van de voorgenomen ontwikkelingen kunnen uitgesloten worden.
------------------	--

4.3.2 Zoogdieren (grondgebonden)

Voorkomen en bescherming	
Habitatrichtlijn Wnb§3.2	<i>Habitatrichtlijn</i> Onder de Europese bescherming van de Habitatrichtlijn vallen een aantal zeezoogdieren, die vanzelfsprekend binnenlands uitgesloten kunnen worden. Binnenlands kunnen als Europees beschermde zoogdieren wel bever, otter, noordse woelmuis en verschillende soorten vleermuizen verwacht worden. De groep van vleermuizen wordt in een apart hoofdstuk behandeld.
Nationaal beschermd ('andere soorten') Wnb §3.3	<i>Nationaal bescherming zonder vrijstelling</i> Voor soorten die onder de nationale bescherming vallen gelden ruimere mogelijkheden voor ontheffing en vrijstelling dan voorgaande categorie van strikt beschermde soorten. Een verbod tot verstoring, zoals dit vastgelegd is in art.3.5 lid 4 voor zoogdiersoorten die vallen onder de Habitatrichtlijn is voor deze beschermingsgroep niet van toepassing. Dit impliceert daar de verblijfplekken alleen beschermd zijn tegen een directe fysieke aantasting en voor het functioneel leefgebied voor de instandhouding van de verblijfplekken, geen strikte bescherming geldt. Voor een aantal zeer algemene soorten uit deze categorie geldt een vrijstelling en is alleen de zorgplicht van toepassing. Deze vrijstelling geldt o.a. kleine zoogdieren als bosspitsmuis, huisspitsmuis, bosmuis, veldmuis en egel en grotere dieren als ree, vos, haas en konijn. Een bescherming zonder vrijstelling van kleine marterachtigen, als wezel, bunzing en hermelijn geldt alleen de provincies Noord-Brabant en Noord-Holland en sinds 2019 ook de provincie Overijssel. Deze soorten komen vrij algemeen voor en zijn moeilijk vast te stellen. Voor alle soorten uit deze middelzware beschermingsregiem, al of niet vrijgesteld, geldt de zorgplicht. Dit impliceert dat onnodig doden of schade te berokkenen niet is toegestaan.
Effectenbeoordeling	
Bronnen-onderzoek	<i>Habitatrichtlijn</i> De NDFF-gegevens vermelden buiten vleermuizen pas binnen de 10-25 km-straal de bever en otter als eerste habitatrichtlijnsoorten. <i>Overige soorten</i> Uit het middelzware beschermingsregiem van andere soorten waarvoor geen vrijstelling geldt vermelden de NDFF-gegevens binnen de 1 km-straal eekhoorn en steenmarter. Binnen de 1-5 km-straal wordt de bunzing vermeld.
Waarneming	Er werden geen waarnemingen van zoogdieren gedaan.
Effecten	<i>Habitatrichtlijn</i> Uitgezonderd van vleermuizen ligt het plangebied in het algemeen te ver buiten het landelijk verspreidingsgebied en specifiek habitatgebied van soorten waarvoor het strikte beschermingsregime van de Habitatrichtlijn geldt om deze te verwachten.

	<i>Andere soorten</i> Op basis van de verspreidingsgegevens, habitatgebruik en landschapsskenmerken kunnen met enige kans binnen de omgeving van het plangebied eekhoorn, steenmarter en kleine marterachtigen als bunzing en wezel verwacht worden uit de middelzware beschermingscategorie van 'Andere soorten' waarvoor geen vrijstelling geldt. De voorkeurs habitat voor eekhoorn bestaat uit gemengde bossen, bosrijke tuinen, parken en houtwallen, daar waar voedselmogelijkheden voorhanden zijn. Het plangebied bevat slechts verspreid staande houtbegroeiingen binnen een open landschap en ligt daarom in de uiterste marges van het habitatgebied van de eekhoorn. Verblijfplekken werden niet geconstateerd en worden ook niet verwacht. De steenmarter vindt vaste verblijfplaatsen in oude schuurtjes met weinig menselijke activiteit of woningen met toegankelijke zolder-, en of kruipruimten. De steenmarter laat gewoonlijk duidelijke sporen na als uitwerpselen, prooi resten, stank en krabsporen. Kleine marterachtigen leiden een meer verborgen leven en zijn daarom moeilijker op te sporen tijdens een éénmalig veldbezoek. De bedrijfsbebouwing op locatie Oude Lentsebaan 5 is te intensief en te gecontroleerd in gebruik om marterachtigen, en zeker steenmarter, ongestoorde schuilgelegenheid te bieden. De zolders en binnenruimten van de boerderij op Lentsebaan 1 is onderzocht op verblijfssporen van marterachtigen, echter deze werden nergens geconstateerd. De verblijfsmogelijkheden zijn ook beperkt daar de opgeruimde binnenruimten nauwelijks schuilgelegenheid voor deze soorten biedt. Verblijfplekken van marterachtigen worden niet verwacht. Andere soorten die in de ruimere omgeving voorkomen als das en boommarter kunnen op basis van de verspreidingsgegevens en habitatgebruik uitgesloten worden. Een nationale bescherming met vrijstelling geldt voor een aantal algemene zoogdieren die in de meeste gevallen als uitgesproken cultuurvolger gelden. Rond bebouwing en in tuinen kunnen een aantal kleine zoogdiersoorten als gewone bosspitsmuis, huisspitsmuis, bosmuis en egel verwacht worden. Deze zullen schuilgelegenheid in bebouwing en dicht groen. In het open landschap kunnen grotere soorten als vos, haas en ree binnen de omgeving verwacht worden. Deze verplaatsen zich binnen dekking gevende structuren als houtwallen, ruigtes en greppels. Voor al deze soorten dient uitsluitend de zorgplicht in acht worden genomen bij het aantreffen daarvan.
Conclusie	Negatieve effecten op verblijfplekken van beschermde landgebonden zoogdiersoorten waarvoor geen vrijstelling geldt worden binnen de invloedssfeer van de ingrepen niet verwacht, noch aantasting van beschermd functioneel leefgebied voor de instandhouding van jaarrond beschermde verblijfplekken. Kleinere beschermde zoogdieren waarvoor een vrijstelling en alleen de zorgplicht geldt, als huisspitsmuis, egel, veldmuis en bosmuis, kunnen nooit geheel uitgesloten worden. Voor deze soorten dient uitsluitend de zorgplicht in acht worden genomen om een overtreding van Wnb §1.3 art 1.11 te voorkomen.

4.3.3 Zoogdieren (vleermuizen)

Bescherming en voorkomen	
Bescherming Wnb § 3.2	Alle in Nederland voorkomende vleermuizen staan vermeld in Tabel 3 bijlage IV van de Europese habitatrichtlijn en zijn daardoor op Europees niveau beschermd. Deze bescherming betreft ook de vaste rust- en verblijfplaatsen. Onder deze vaste rust- en verblijfplaatsen wordt verstaan: "het gehele systeem waarvan een populatie gebruik maakt tijdens de jaarcyclus van de soort". <i>Vleermuizen onderhouden verschillende type verblijfplekken als paarverblijven, winterverblijven, kraamverblijven en zomerverblijven. Voor de staat van instandhouding van de lokale populatie van de soort zijn de kraamverblijven en de grote winterverblijven van het grootst belang. In gebruik van paarverblijven zijn vleermuizen het meest flexibel. In de loop van het seizoen wisselen vleermuizen regelmatig van verblijfplaats waarbij gebruik wordt gemaakt van vaste routes tussen de verblijfplekken. Eveneens tussen foerageergebieden en verblijfplaatsen onderhouden vleermuizen vaste routes. Bij het gebruik van deze routes oriënteren vleermuizen zich op lijnvormige elementen in het landschap zoals bomenlanen, kanalen en houtwallen.</i> <i>Dit gehele systeem van verbindingroutes en foerageergebieden die het functioneren van de verblijfplaatsen voor hun specifieke functies mogelijk maakt wordt de functionele leefomgeving genoemd. Ingrepen binnen de functionele leefomgeving die het functioneren van de verblijfplaatsen aantasten worden door de wetgever gelijkgesteld aan de aantasting van verblijfplekken zelf. In deze zin is de functionele leefomgeving even strikt beschermd als de verblijfplekken.</i>
Effectenbeoordeling	
Bronnen-onderzoek en geschiktheid	De NDFF-gegevens melden binnen de 1 km-straal alleen de gewone dwergvleermuis. Binnen de 1-5 km worden meerdere vleermuissoorten vermeld waaronder rosse vleermuis, laatvlieger, watervleermuis en de zeldzamere grijze grootoorvleermuis. Op basis van landschapskenmerken worden binnen de directe omgeving vooral soorten van het open en half besloten landschap verwacht die stedelijk gebied niet mijden. De gewone dwergvleermuis is de meest algemene vleermuis in Nederland die vrijwel overal binnen de bebouwde omgeving voorkomt en vrijwel zeker ook binnen of nabij het plangebied zal foerageren. De meeste waarnemingen hebben betrekking op deze soort. De laatvlieger is binnen en nabij de bebouwde omgeving ook een algemene soort, maar minder talrijk en foerageert vaak boven meer open terrein. Beide soorten verblijven uitsluitend in bebouwing. Zeker wordt binnen de omgeving de rosse vleermuis verwacht. De rosse vleermuis is een specifiek bewoner van holten in bomen en daardoor voor zijn verblijfplekken afhankelijk van oude bomen van lanen, bossen en stadsparken. Binnen de omgeving met verschillende stromen van beken kunnen ook soorten verwacht worden die boven of langs water foerageren en trekken als watervleermuis en ruige dwergvleermuis.
Toelichting	<i>Tijdens de veldbezoeken wordt onderzoek gedaan naar verblijfplekken, verblijfssporen en verblijfsmogelijkheden in en aan bebouwing en bomen. Vleermuisverblijfplaatsen in bebouwing kunnen in het algemeen aangetroffen worden onder dakpannen, tussen dakbeschoot, boeiboorden, onder</i>

	<i>gevelbekleding, in spleten en kieren in muren of in de spouw door open stootvoegen. In bomen kan verblijf gevonden in holtes, gaten en diepe spleten en achter loshangende schors. Tijdens inspecties op zicht worden zelden verblijvende vleermuizen aangetroffen. Ook sporen die wijzen op vleermuizenverblijf zijn meestal schaars. De verblijfplekken worden meestal ontdekt op basis van het gedrag van vleermuizen na het verlaten van de verblijfplek. Hiervoor is uitgebreider onderzoek nodig tijdens de uren dat vleermuizen actief zijn en over een langere periode binnen de jaarlijkse actieve seizoenen. Tijdens het veldonderzoek worden daarom in de eerste instantie een inschatting gemaakt van de verwachtingskans op basis van de aanwezige verblijfsmogelijkheden.</i>
Waarnemingen	Het onderzoek vond plaats op een tijd van de dag waarop vleermuizen niet actief zijn. Tijdens het veldbezoek kon daarom alleen onderzoek gedaan naar verblijvende vleermuizen, verblijfssporen, verblijfsmogelijkheden en naar de algehele gebiedsgeschiktheid voor vleermuizen. Er werden geen verblijvende vleermuizen geconstateerd, noch verblijfssporen.
Verblijfplekken	De bebouwing die voor sloop in aanmerking komt is onderzocht op verblijfsmogelijkheden. De bedrijfsbebouwing op de locatie Oude Lentsebaan 5 wordt door zijn intensief gebruik, inrichting, constructie en afwerking als geheel ongeschikt beoordeeld om verblijfplekken te verwachten. De woning met rieten dak op Lentsebaan 3 toont weinig geschiktheid voor verblijf van vleermuizen en blijft bovendien intact. De bebouwing op Lentsebaan 1 toont beperkte verblijfsmogelijkheden onder de dakpannen van de woning en op de zolder van de oudste schuur op het erf. Het woonhuis bevat overhangende betonnen dakpannen die aanvliegbaar zijn en verblijfsmogelijkheden onder de pannen bieden. De zolder van de oude schuur biedt donkere plekken waar bijvoorbeeld grootoorvleermuizen zomerverblijfplekken en eetplekken kunnen onderhouden. Om verblijfplekken geheel te kunnen uit te sluiten is een jaarrond vervolgonderzoek nodig. Verder bevat het plangebied geen elementen of bebouwing die van bijzonder belang voor verblijf van vleermuizen kan zijn. Het aanwezige groen dat in het kader van de ontwikkeling geamoveerd wordt bevat geen bomen die verblijfplekken in spechtenholen e.d. kunnen bieden.
Leefgebied	Een negatieve factor voor foerageergebied van vleermuizen binnen de omgeving is het grootschalig gebruik van bestrijdingsmiddelen in de tuinbouw, waardoor insectenpopulaties, de voedselbron van vleermuizen, gedecimeerd worden. Een positieve factor zijn de beekstructuren rond het plangebied die van meer dan gemiddeld belang kunnen zijn als trek- en foerageerstructuren. De plannen om de bedrijfsgebouwen verder van de beken te verplaatsen en te vervangen door natuurlijke inrichting rond de beken, betekent voor het functioneren van deze structuren een grote verbetering. De aanleg van een waterpartij en het versterken van de bestaande groenstructuren zal een sterk verbetering betekenen van het bestaande foerageergebied. De nieuwbouw van bedrijfsbebouwing vindt plaats op een terrein dat momenteel in gebruik is voor intensieve tuinbouw en kan daardoor als van weinig belang binnen het foerageergebied van vleermuizen beoordeeld worden. Het verlies daarvan wordt ruim gecompenseerd binnen de plannen.

Conclusie	<i>Verblijfplekken</i> Negatieve effecten op verblijfplekken van vleermuizen ten gevolge van sloop van bebouwing kan alleen op locatie Lentsebaan 1 niet uitgesloten worden. Jaarrond vervolgonderzoek moet aantonen of dit het geval is. <i>Foeragegebied</i> De voorgenomen ontwikkeling zal naar verwachting een significant positief effect sorteren op foeragegebied van vleermuizen en het functioneren van bestaande verplaatsing- en foerageerstructuren.
------------------	---

4.3.4 Vogels

Bescherming	
Toelichting	Alle vogels zijn Europees beschermd door middel van de Vogelrichtlijn. In de Wet natuurbescherming worden alle broedende vogels strikt beschermd. De wet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval aanwezig is. Van een aantal vogelsoorten worden de nesten ook buiten het broedseizoen beschermd (zie overzicht hieronder). Voor een verdere toelichting zie bijlage2.
Beschermings-categorieën.	Soorten uit categorieën 1, 2, 3 en 4 (een ontheffingsaanvraag altijd noodzakelijk is. <i>Nesten jaarrond beschermd, vaste rust- en verblijfplaatsen jaarrond beschermd.</i> <i>Soorten: Boomvalk, Buizerd, Gierzwaluw, Grote gele kwikstaart, Havik, Huismus, Kerkuil, Oehoe, Ooievaar, Ransuil, Roek, Slechtvalk, Sperwer, Steenuil, Wespandief en Zwarte wouw.</i> Soorten uit de categorie 5, jaarrond bescherming verblijfplekken optioneel <i>Soorten: Blauwe reiger, Boerenwaluw, Bonte vliegenvanger, Boomklever, Boomkruiper, Bosuil, Brilduiker, Draaihals, Eidereend, Ekster, Gekraagde roodstaart, Glanskop, Grauwe vliegenvanger, Groene specht, Grote bonte specht, Hop, Huiswaluw, IJsvogel, Kleine bonte specht, Kleine vliegenvanger, Koolmees, Kortsnavelboomkruiper, Oeverwaluw, Pimpelmees, Raaf, Ruigpootuil, Spreeuw, Tapuit, Torenvalk, Zearend, Zwarte kraai, Zwarte mees, Zwarte roodstaart en Zwarte specht.</i> Overige soorten: verblijfplekken alleen beschermd indien sprake is van een daadwerkelijk broedgeval <i>Soorten: overige soorten</i>
Voorkomen en verspreiding	
Categorie 1, 2, 3 en 4 Wnb §3.1	<i>Verblijfplekken in gebouwen</i> Uit deze zwaarste beschermingscategorie worden vallen een aantal soorten die als uitgesproken cultuurvolgers gelden en voor hun verblijfsmogelijkheden geheel afhankelijk van bebouwing zijn. Binnen een landelijke omgeving met kleinschalige bebouwing betreffen dit huismus, kerkuil en steenuil. Deze soorten zullen het grote oppervlak aan landbouwgronden vermijden en zich verplaatsen en voedsel zoeken binnen de bebouwde linten en langs groenstructuren. Gierzwaluw en slechtvalk zoeken meer verstedelijkt gebied op om te nestelen en kennen en breder landschappelijk gebruik. De gierzwaluw broedt op plekken als onder dakpannen en in holten en nissen in of aan de bebouwing. De slechtvalk broedt uitsluitend in hoge bebouwing of op andere hoge objecten die door mensenhanden gebouwd zijn. <i>Verblijfplekken voornamelijk in bomen</i> Onder de zware beschermingscategorie vallen ook een aantal roofvogels die nesten onderhouden in bomen. De nestplekken kunnen holten in bomen betreffen, zelfgemaakte nesten in bomen en grote nesten in bomen van andere

	vogels. Veel van deze soorten zijn gebonden aan bossen en bosranden of foerageren boven het open veld. Soorten als buizerd, havik, wespendif, boomvalk, sperwer en ransuil vallen binnen deze categorie. Andere soorten anders dan roofvogels uit deze beschermingscategorie zijn roek en ooievaar. De roek is een koloniebroeder en de ooievaar wijkt ook uit naar menselijke bouwwerken als hoogspanningsmasten en schoorstenen.
Categorie 5 Wnb §3.1	De strikte bescherming van nestelplekken van alle soorten uit de deze categorie geldt alleen als er zwaarwegende ecologische omstandigheden daartoe aanleiding geven. De jaarronde bescherming geldt alleen als de populatie sterk onder druk staat. Meeste van deze soorten staan ook vermeld op bijlage 4 van de Habitatrichtlijn waardoor Wnb artikel 3.5 van toepassing is, wat in principe betekent dat de nestel- en verblijfplekken jaarrond beschermd zijn en verstoring niet toegestaan is. Echter voor de Nederlands situatie is de wetgeving aangepast en is ook voor deze soorten alleen de Vogelrichtlijn (Wnb art. 3.1) van toepassing zolang er geen aanleiding is om de strikte bescherming toe te passen. In het algemeen geldt niet zozeer de bescherming van de nestplek zelf, maar meer die van het type nestgelegenheid. De bescherming houdt verband met de schaarste van het type nestgelegenheid. Veel van deze soorten zoeken nestgelegenheid op beschutte plekken in holten, holen en kieren. De nesten van zwarte kraai en ekster zijn beschermd omdat roofvogels uit de zwaardere beschermingscategorieën van deze nesten gebruik kunnen maken. Boerenzwaluw en huiswaluw worden vaak als koloniebroeders aangetroffen op boerenerven en onderhouden vaste verblijfplekken waar ze jaarlijks weer naar terugkeren. De meeste soorten uit deze middelzware beschermingscategorie onderhoudt in principe geen vaste nestelplekken, zoals een aantal algemene tuin en stadsvogels, maar keren wel vaak tot dezelfde plek of locatie terug.
Overig Wnb §3.1	Voor de groep uit de laagste beschermingscategorie geldt de bescherming van de nesten en broedplekken in alle gevallen uitsluitend als daadwerkelijk sprake is van een broedgeval. Hiervoor is artikel Wnb artikel 3.1 lid 2 van toepassing. Verbod van opzettelijke verstoring (Wnb art.3.1 lid 4) is bij ingang Wnb niet (meer) van toepassing voor deze categorie.

Effectenbeoordeling

Bronnen-onderzoek	<i>Categorie 1,2,3 en 4</i> De NDFF-gegevens melden uit de strikte beschermingscategorie binnen de 1 km-straal gierwaluw, steenuil en huismus als soorten die verblijf in bebouwing onderhouden. De kerkuil wordt voor de 1-5 km-straal vermeld. Als soorten uit de strikte beschermingscategorie die in bomen broeden worden binnen de 1 km-straal rond het plangebied buizerd, wespendif, havik en roek vermeld. Naar informatie van de eigenaar broeden patrijs, Kievit en scholekster op terrein dat in gebruik is voor de bomenteelt.
Waarnemingen	Waarnemingen betroffen in de eerste instantie een aantal algemene tuin-stadsvogels als koolmees, houtduif, merel, ekster, kauw, zwarte kraai roodborst. Ter hoogte van de beek werden foeragerende boerenzwaluwen gezien. Resten van nesten en een broedgeval van de boerenzwaluw werden

	vastgesteld in een kleine paardenstal op adres Oude Lentsebaan 3. De witte kwikstaart werd als soort die in bebouwing en hollen nestelt op het dak van de bedrijfsbebouwing waargenomen. De kievit werd waargenomen op het grondgebied west van de Oude Lentsebaan en toonde gedrag dat wijst op een recent broedgeval. Op dezelfde hoogte werden 2 opvliegende fazanten waargenomen. In 2 schuren op het erf van Lentsebaan 1 werden braakballen van de steenuil waargenomen.
Effecten	<i>Jaarrond beschermde verblijfplekken in gebouwen (cat. 1,2,3 en 4)</i> <i>-Huismus</i> Tijdens het veldbezoek werden geen huismussen binnen het plangebied en omgeving waargenomen. Bij een eerder bezoek aan Wernhout werd wel territoriumgedrag van huismussen binnen de bebouwde kom van Wernhout enkele honderden meters noordwaarts geconstateerd. Op en rond plekken waar huismussen meest in kolonies nestelen, is in de tijd van het jaar waarin het veldbezoek plaats vond, veel activiteit, zoals zingende mannetjes op dakranden, bedelgedrag van uitvliegende jonge vogels en nestelgedrag. Een dergelijk activiteitenpatroon werd niet binnen het plangebied en op aangrenzend terrein waargenomen, wat al een betrouwbare indicatie is om geen broedplekken te verwachten. De bedrijfsbebouwing is over het algemeen weinig geschikt op basis van constructie. De bebouwing op Lentsebaan1 biedt betere, maar geen optimale mogelijkheden. Er is hier in het bijzonder gelet op aanwijzingen voor nestlocaties in of aan de te slopen bebouwing zoals uitstekende droge grassprietjes of veertjes en uitwerpselen tegen de muur nabij een nestplek. Een broedpopulatie van de huismus kan op basis van het veldbezoek binnen het plangebied geheel uitgesloten worden. Op basis van zijn huidige inrichting wordt ook niet verwacht dat het plangebied buiten van bijzondere betekenis is binnen het habitatgebied van huismussen. Hooguit bieden de graslandjes en enkele kleinere verwaarloosde terreindelen waar zich onkruidbegroeiingen hebben kunnen ontwikkelen, foerageergelegenheid. Echter in het algemeen blijven huismussen dicht bij hun broedplekken. <i>-Gierzwaluw</i> De bebouwing is geheel ongeschikt om verblijfplekken van gierzwaluwen te verwachten. Er ontbreekt en geschikte dakbekleding, gevelbekleding en nissen om onder of in te nestelen. <i>-Uilen</i> Alle gebouwen zijn gecontroleerd op verblijfssporen van uilen. Op de zolder van het staldeel van de woonboerderij (waar voor nachtdieren eigenlijk te veel inval van daglicht is) werden wat schaarse mestsporen en enkele uilenballen geconstateerd. Op de zoldering van de oude schuur naast de woning, waar minder inval van daglicht is, werden grote hoeveelheden uilenballen van de steenuil gevonden. Niet vastgesteld kon worden of hier een recent broedgeval heeft plaats gevonden. Er werden geen aanwijzingen als ruiveren, uilenballen en mestsporen die erop wijzen dat uilen buiten deze zolders elders in de bebouwing of op het erf foerageren of uitkijk-, verblijf- en rustplekken onderhouden. <i>Jaarrond beschermde verblijfplekken in bomen (cat. 1,2,3 en 4)</i> Binnen het plangebied werden geen nesten in bomen van roofvogels en andere vogels uit de strikte beschermingscategorie die in bomen broeden geconstateerd. Noch worden holle bomen of oude nesten van grotere vogels die geschikt zijn om deze soorten broedgelegenheid te bieden. Verwacht wordt

	dat landbouwgronden binnen het plangebied deel uitmaken van het foerageergebied van roofvogels uit deze categorie. Voor buizerd en havik zijn de grondbroeders en hun kuikens op het terrein een geschikte prooi. <i>Catg.5</i> Bijzondere verblijfsmogelijkheden van soorten uit deze beschermingscategorie ontbreken binnen het plangebied. De bebouwing waarin de boerenwaluwen verblijven valt buiten de ingreep. Voor soorten uit deze categorie die verwacht kunnen worden geldt alsnog dat er geen ecologische omstandigheden zijn om nesten van deze soorten een jaarrond beschermde status te geven. Om een overtreding van artikel Wnb artikel 3.1 lid 2 te voorkomen dient wel het broedseizoen voor deze soorten in acht worden genomen bij het verwijderen van groen en slopen van bebouwing. en is, evenals bij de volgende groep, het verbod tot opzettelijke verstoring (Wnb art.3.1 lid 4) niet van toepassing. <i>Overig</i> Voor algemene tuinvogels is nestgelegenheid aanwezig binnen het verspreid staande groen van bomen en hagen en in bebouwing. Om een overtreding van artikel Wnb artikel 3.1 lid 2 te voorkomen dient daarom het broedseizoen in acht worden genomen bij de sloop van de bebouwing en bij verwijdering van afval en groen. Voor bouwrijp maken van terrein en de grondwerkzaamheden voor omzetting van landbouwgrond tot natuurterrein dient rekening gehouden te worden met grondbroeders.
Conclusie	<i>Jaarrond beschermde verblijfplekken</i> Binnen het plangebied werden alleen verblijfplekken die als jaarrond beschermd aangemerkt kunnen worden, van de steenuil op het erf van Lentsebaan1 vastgesteld. Verder worden op basis van het veldbezoek en inrichting geen nesten en verblijf van vogels uit de strikte beschermingscategorie die in bomen en gebouwen nestelen verwacht. Nader onderzoek is vereist naar het gebruik van het plangebied door de steenuil en welke functies de verblijfplek vervult. Dit onderzoek dient te geschieden op basis van de protocollen die opgesteld zijn door het Netwerk Groene Bureaus. Op basis van het resultaat van de onderzoek dient een mitigatie- en compensatieplan plan voor verlies van verblijfplekken en leefgebied opgesteld en uitgevoerd te worden naar de richtlijnen die het Kennisdocument Steenuil (uitgave BIJ12) geeft. <i>Beschermd functioneel leefgebied</i> De grote open landbouwgronden binnen het plangebied vallen buiten het functioneel leefgebied van de steenuil en andere strikt beschermde soorten die een binding hebben met een kleinschaliger agrarisch landschap. Geschikt functioneel leefgebied is aanwezig op plekken waar het gebruik minder intensief is en kleinschalige landschapselementen aanwezig zijn, zoals in de noordoosthoek van het plangebied. Echter hier is natuurontwikkeling voorgenomen waarbij kleinschalige landschapselementen, zoals het rijtje knotwilgen en de kleine waterlopen, gehandhaafd en geïntegreerd worden. Eventueel verlies van functioneel leefgebied wordt ruimschoots gecompenseerd, en naar verwachting zelfs verbeterd, indien het voorgenomen natuurontwikkelingsplan wordt uitgevoerd zoals het voorgenomen is. Echter dit zal wel van invloed zijn op de voorgenomen tijdsplanning voor uitvoering van

	de plannen. Om aan de wettelijke richtlijnen te voldoen kan de sloop van de bebouwing pas in een laat stadium plaats vinden na de compensatie van het mogelijk verlies van functioneel leefgebied. <i>Algemeen</i> In het algemeen geldt om bij de uitvoerende werkzaamheden het broedseizoen in acht te nemen bij sloop van de bebouwing, ingrepen in het groen en grondwerkzaamheden op landbouwgronden om een overtreding van artikel Wnb artikel 3.1 lid 2 te voorkomen. Zie verder hoofdstuk 6.1 voor nadere toelichting.
--	--

4.3.5 Reptielen, amfibieën en vissen

Bescherming en voorkomen	<i>Reptielen</i> De enige habitatrichtlijnsoort onder de reptielen waarvan verspreid binnen Noord-Brabant natuurlijke populaties voorkomen is de gladde slang. Deze zeldzame soort komt binnen hoogwaardig natuurgebied van hoogveen, heide en bos voor en telt binnen Brabant een viertal kernpopulaties die verspreid deels in het westen van Noord-Brabant (o.a. Oude Buisse Heide en Kalmthoutse Heide), en deels in het oosten van de provincie liggen. De enige reptielen die in Brabant met een meer regelmatige frequentie voorkomen zijn de algemene levendbarende hagedis en in Brabant relatief zeldzame hazelworm. Deze soorten vallen onder het middelzware beschermingsregime van ‘andere soorten’ waarvoor de provincie Noord-Brabant geen vrijstelling verleent en zijn gebonden aan bos, heide en heideachtig terrein. <i>Amfibieën</i> Voor de meeste middels de Habitatrichtlijn strikt beschermde amfibieën die binnen een zekere frequentie binnen een natuurlijk verspreidingspatroon in de provincie Noord-Brabant voorkomen, als heikikker, poelkikker en rugstreeppad en kamsalamander geldt dat dat deze een tamelijk strikte binding hebben met hoogwaardig natuurgebied van heide, heideachtig terrein, stuifzanden, natuurlijke graslanden en een kwalitatief hoogwaardig watermilieu. Theoretisch gezien geldt de binding aan natuurgebied minder voor de rugstreeppad. De rugstreeppad is een meer mobiele soort van minder stabiele watermilieus die landelijk op veel plekken in agrarisch gebied en tot binnen stedelijk gebied voorkomt. Binnen Brabant is de soort betrekkelijk zeldzaam en wordt de buiten de optimale biotoop van heide en stuifzanden veel minder vaak aangetroffen dan elders in het land. De soort is in het algemeen een kolonisator op allerlei braakliggend terrein en plant zich daar veelal voort in ondiepe tijdelijke plassen. De enige nationaal beschermde amfibieën waarvoor geen vrijstelling geldt die binnen de provincie Noord-Brabant vrij algemeen voorkomen zijn de vinpootsalamander en alpenwatersalamander. De vinpootsalamander is te specifiek gebonden aan heidevennen om buiten natuurgebied te verwachten. De alpenwatersalamander is minder kieskeurig en is in de eerste instantie een soort van bosvijvers. Voor een vijftal soorten beschermde amfibiesoorten die landelijk het meest algemeen voorkomen geldt een vrijstelling. Dit betreft de zeer algemeen voorkomende kikkers de bruine kikker, (groene)bastaardkikker en gewone pad. Ook voor de groene meerkikker, die vooral in het westen van
---------------------------------	---

	het land voorkomt geldt een vrijstelling. De kleine watersalamander is de enige salamandersoort waarvoor landelijk een vrijstelling geldt. <i>Vissen</i> Onder de habitatrichtlijn vallen een aantal zoutwatervissen die vanzelfsprekend voor het plangebied uitgesloten kunnen worden. Onder de nationale bescherming vallen een aantal vissen die aan een hoogwaardig beekmilieu gebonden zijn als beekprik, elrits, gestippelde alver, kwabaal en beekdonderpad. De elrits en gestippelde alver zijn zeldzame vissoorten die alleen nog in enkele beken in Zuid-Limburg voorkomen. De grote modderkruiper is een soort van sloten en waters met een modderbodem en komt vooral voor binnen laagveengebieden en het rivierengebied voor. De Brabantse verspreiding ligt vooral in de invloedssfeer van de grote rivieren.
Effecten beoordeling	<i>Bronnenonderzoek</i> De NDFF-gegevens vermelden binnen de 1 km-straal geen reptielen, vissen en amfibieën. Binnen de 1-5 km worden de levendbarende hagedis, alpenwatersalamander, bastaardkikker en als strikt beschermde soorten poelkikker en kamsalamander vermeld. De rugstreeppad wordt pas binnen de 10-25 km-straal vermeld. De eerste beschermde vissoort, de grote modderkruiper, pas binnen de 10-25 km-straal. <i>Waarnemingen</i> Tijdens het bezoek werd alleen de groene bastaardkikker uit deze soortgroepen waargenomen. <i>Effecten en geschiktheid</i> Landschappelijk gezien is het plangebied door het omringend agrarisch en verstedelijkt gebied te geïsoleerd gelegen van de nabije bekende habitatgebieden van reptielen en de meeste amfibieën waarvoor geen vrijstelling geldt om deze met enige kans te verwachten. Hoewel delen van het plangebied met kruidrijke begroeiingen, open bodem en kleine waters een geschikte habitat voor de strikt beschermde rugstreeppad toont, kan op basis van het bekende verspreidingsbeeld in dit deel van het land de soort voor het plangebied redelijkerwijs uitgesloten worden. De alpenwatersalamander die minder veeleisend is en in Brabant wijdverspreid voorkomt, vindt zijn meer optimale habitat en voortplantingswaters in een bosrijkere omgeving dan binnen deze omgeving aanwezig is. Bekken zijn niet het type waters waarin de soort zich voortplant. Op basis van zijn inrichting, begroeiingstructuren en landschappelijk ligging worden binnen het plangebied hooguit een aantal zeer algemene amfibiesoorten waarvoor een vrijstelling geldt, als bruine kikker, bastaardkikker, kleine watersalamander en gewone pad, verwacht. Bij ingrepen aan de kleine watergangen en verwijderen van dichte begroeiingen dient in het kader van de zorgplicht met deze soorten rekening gehouden te worden en geldt de aanbeveling om te werken naar een goedgekeurde gedragscode. De kleine watergangen waaraan ingrepen plaats vinden zijn niet van het type waarbinnen vissen verwacht worden. De ingrepen hebben geen betrekking op het watermilieu van de beken waardoor de groep van vissen verder niet relevant is in het kader van de ingrepen. Op basis van het bekende verspreidingsbeeld is er

	onvoldoende aanleiding om beschermde vissen in de nabijheid van het plangebied te verwachten. Conclusie Aanwezigheid van reptielen, amfibieën en vissen waarvoor geen vrijstelling geldt worden niet verwacht; negatieve effecten op hun leefgebied als gevolg van de voorgenomen ingrepen kunnen op basis van ligging en inrichting van het plangebied geheel uitgesloten worden. Niet uitgesloten kunnen worden een aantal licht beschermde amfibieën waarvoor een vrijstelling geldt. Om een overtreding van artikel Wnb §1.3 art 1.11 te voorkomen dient voor deze soorten de zorgplicht in acht genomen te worden bij het aantreffen daarvan. Aanbevolen wordt om bij ingrepen aan de watergangen te werken naar de Gedragscode soortbescherming gemeenten voor Ruimtelijke ontwikkeling of inrichting en Bestendig beheer of onderhoud (versie 4-12-2020)' Deze gedragscode is tot 2023 geldig en opgesteld en uitgegeven door de Koninklijke Vereniging Stadswork Nederland met medewerking van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten
--	--

4.3.6 Ongewervelden

Bescherming en Voorkomen Wnb §3.2 Wnb §3.3	<i>Habitatrichtlijn</i> Onder de Europese bescherming van de habitatrichtlijn vallen 7 soorten dagvlinders, 1 soort nachtvlinder, 8 soorten libellen, 2 soorten weekdieren en 5 keversoorten. Genoemde soorten zijn allen zeldzaam en gebonden aan hoogwaardige milieus van heide, vennen, beken, moerassen en rivieren. Voor de provincie Noord-Brabant zijn de drie witsnuitlibellen, sierlijke, oostelijke en gevlekte witsnuitlibel, van bijzondere belang. Witsnuitlibellen zijn specifiek gebonden zijn aan het zwak gebufferd watermilieu van vennen en andere kleine waters. De enige beschermde nachtvlinder, de teunisbloempijlstaart, is een warmte minnende soort nachtvlinder die voor zijn voedsel en voortplanting in de Nederland een afhankelijkheid toont aan ruderaal- en pioniersvegetaties. Van de twee weekdieren is de Bataafse stroommossel vrijwel uitgestorven. De andere soort, het waterslakje de platte schijfhoorn, komt verspreid voor in de Utrechtse en Zuid-Hollandse laagveengebieden en in delen van Friesland. Binnen de zuidelijke provincie zijn de vindplaatsen uiterst schaars. Van de 5 keversoorten zijn twee soorten waterroofkevers; de andere 3 soorten betreffen keversoorten die specifiek gebonden zijn aan oude bossen of vrijstaande oude bomen met veel dood hout. De binding met dood hout, dat in de Nederlandse intensief onderhouden bossen meestal snel geruimd wordt, maakt deze soorten kwetsbaar en is de reden van de zware bescherming. <i>Nationale bescherming</i> Onder de nationale bescherming zonder vrijstelling vallen 20 soorten dagvlinders en 7 libelsoorten, één keversoort (het vliegend hert) en de enige inlandse rivierkreeft, de Europese rivierkreeft. De Europese rivierkreeft is landelijk vrijwel uitgestorven. Het vliegend hert is specifiek gebonden aan oude eikenbossen met dood hout in verschillende rottingsstadia.
--	---

Bronnen-onderzoek	Binnen de 0-1 km-straal vermelden de NDFF-gegevens geen soorten uit deze categorie. Binnen de 1-5 km-straal wordt de dagvlinder de grote vos en de nachtvlinder de teunisbloempijlstaart vermeld.
Waarnemingen	Tijdens het veldbezoek werden geen beschermde soorten uit deze beschermingscategorie waargenomen. Wel een aantal onbeschermde soorten als de libel de breedscheenjuffer en de kleine dagvlinders hooibeestje en groot dikkopje. De genoemde dagvlinders komen nog algemeen voor, maar behoren wel tot de dagvlindersoorten die sterk onder druk staan als gevolg van het huidige intensief agrarisch gebruik van het landschap.
Effecten-beoordeling	Het plangebied bevat geen begroeiingen met teunisbloemen en wilgenroosjes die van bijzonder belang voor de teunisbloempijlstaart kan zijn. De grote vos is een zeldzame trekvlinder waarvan niet bekend is of deze zich in Nederland voortplant. De meeste soorten uit deze beschermingscategorie zijn dusdanig zeldzaam en/ of stellen een dusdanige specifieke biotoopeisen dat de verwachtingskans om deze soorten binnen verstedelijkt en agrarisch gebied anders dan op een incidentele basis aan te treffen bijzonder klein is. Een aantal beschermde soorten libellen is specifiek gebonden aan een beekmilieu, maar de kwaliteit van het aanwezige beekmilieu en de verspreidingsgegevens geven geen aanleiding om deze ter hoogte van het plangebied te verwachten binnen stabiele populaties (zwerfers zijn nooit uit te sluiten). Wel verwacht kunnen worden onbeschermde libelsoorten, waaronder ook soorten die een zekere binding hebben met het beekmilieu (zoals de waargenomen breedscheenjuffer) en algemene dagvlindersoorten die men in tuinen en langs wegbermen kan verwachten.
Conclusie	Gelet op hun zeldzaamheid en binding aan specifiek habitatgebied kunnen beschermde libel- en vlindersoorten voor het plangebied geheel uitgesloten worden. Het plangebied biedt uitsluitend leefgebied voor algemene vlinder- en libelsoorten.

4.4. Bescherming houtopstanden

Wet natuur-bescherming	Het plangebied ligt buiten de bebouwde kom waardoor Wnb-houtopstanden van toepassing is. Binnen het plangebied ontbreken houtopstanden die voldoen aan de criteria die Wet natuurbescherming stelt om als beschermde houtopstand aangemerkt te worden.
APV-bomenkap	Het plangebied ligt buiten de begrenzing van een bebouwde kom waardoor de APV-bomenkap niet van toepassing is.
Effecten-beoordeling	De enige waardevolle houtbegroeiingen betreft een rijtje oude knotwilgen, maar voldoet niet aan het criterium van meer dan 20 bomen op een rij om door de Wet natuurbescherming als beschermde houtopstand aangemerkt te worden. Echter deze staan niet op de nominatie voor kap. De bomen op het erf van Lentsebaan kunnen als erfbegroeiing aangemerkt en vallen daardoor buiten de bescherming van de Wet natuurbescherming. Overtreding van Wet natuurbescherming op dit punt kan uitgesloten worden. Om een overtreding van de gemeentelijke uitzonderingsregels te voorkomen dient altijd alvorens tot kap over te gaan bij het gemeenteloket een nacheck

	gedaan te worden of voor de betreffende boom of houtopstand een omgevingsvergunning voor het vellen van houtopstanden noodzakelijk is.
--	--

5 Conclusie

5.1 Samenvatting effectenbeoordeling

Natura 2000-gebied Wnb §2

Negatieve effecten op Natura 2000 gebied die tot kwaliteitsverlies en overschrijding van de gestelde drempelwaarden betekenen worden niet direct verwacht. Gelet op de omvang en complexiteit van de projectontwikkeling is een Aeriusberekening noodzakelijk om te onderbouwen of een toetsing aan de Natura 2000 wetgeving noodzakelijk is

Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen EHS) lov NB §3.2.3

Effecten die de wezenlijke waarden en kenmerken van NNB-gebied aantasten, van negatieve invloed op de waterhuishouding binnen NNB-gebied kunnen zijn en de functionaliteit van de NNB-EVZ aantasten worden niet verwacht. Op meerdere punten kan juist een verbetering verwacht worden ten opzichte van de huidige situatie. Een toetsing aan het NNN/EHS-beleid wordt niet noodzakelijk geacht.

Groenblauwe mantel lov NB §3.2.4

Overtredingen van §3.2.4 art.3.32 van de Interim omgevingsverordening NB betreffende de bescherming van de Groenblauwe mantel kunnen op basis van de voorgenomen planontwikkeling uitgesloten worden.

Soortgroep van vaatplanten Wnb §3.2 en §3.3

Negatieve effecten op beschermde plantensoorten en groeiplekken kunnen uitgesloten worden.

Soortgroep van beschermde zoogdiersoorten (grondgebonden) Wnb §3.2 en §3.3

Negatieve effecten op verblijfplekken van beschermde grondgebonden zoogdiersoorten waarvoor geen vrijstelling geldt worden binnen de invloedssfeer van de ingrepen niet verwacht, noch aantasting van beschermd functioneel leefgebied van soorten waarvoor de strikte bescherming geldt. Met het oog op kleine beschermde zoogdieren waarvoor een vrijstelling geldt dient de zorgplicht in acht worden genomen.

Soortgroep van beschermde zoogdieren (vleermuizen) Wnb §3.2

Tijdens het veldbezoek werden geschikte verblijfsmogelijkheden voor vleermuizen geconstateerd. Aanwezigheid van verblijfplekken van vleermuizen en negatieve effecten daarop als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling kunnen daarom niet uitgesloten worden. Vervolgonderzoek moet verblijf van vleermuizen uitsluiten of vaststellen welke mitigatiestappen noodzakelijk zijn.

Soortgroep van soorten die beschermd zijn middels de Vogelrichtlijn Wnb §3.1

Het plangebied bevat verblijfplekken van een steenuil. Nader onderzoek moet uitwijzen welke negatieve effecten op deze verblijfplekken kunnen worden verwacht en hoe deze gemitigeerd en gecompenseerd dienen te worden. Verder worden er geen negatieve effecten verwacht op nesten en verblijfplaatsen van vogels die wettelijk als jaarrond beschermd kunnen worden aangemerkt.

Soortgroepen van reptielen, amfibieën en vissen Wnb § §3.2 en §3.3

Negatieve effecten ten gevolge van de voorgenomen herontwikkeling op beschermde reptielen, amfibieën en vissen waarvoor geen vrijstelling geldt en hun leefgebied worden niet verwacht. Wel dient bij het aantreffen van een aantal beschermde amfibieën waarvoor een vrijstelling geldt de zorgplicht in acht worden genomen indien deze aangetroffen worden.

Soortgroepen van ongewervelden (dagvlinders, libellen, kevers, slakken en kreeften)

Wnb § 3.2 en § 3.3

Op basis van hun zeldzaamheid en hun specifieke habitatvereisten biedt het plangebied anders dan op een uiterste incidentele wijze, niet de condities om soorten uit deze groepen te verwachten. Negatieve effecten op soorten uit deze groep en hun leefgebied kunnen daarom geheel uitgesloten worden.

Beschermde houtopstanden Wnb § 4, Iov NB § 2.6.4 en APV Bomenkap

Binnen het plangebied ontbreken houtopstanden die beschermd zijn via de Wet natuurbescherming. Indien tot kap wordt besloten dient eerst geïnformeerd te worden in hoeverre de te kappen boom of bomen kapvergunning plichtig zijn op basis van de gemeentelijke uitzonderingsregels.

5.2 Toetsing aan de Wet natuurbescherming**Gebiedsbescherming**

Wetgeving	Mogelijke overtredingen
Natura 2000-gebieden Wnb hoofdstuk 2 § 2.1 t/m § 2.5.	Middels een Aeries berekening dient aangetoond te worden dat een Overtreding van de verbodsbepalingen van de Natura 2000 -wetgeving, zoals die vastgelegd zijn hoofdstuk 2 van de Wet natuurbescherming niet aan de orde zijn.
NNN-gebied Interim omgevingsverordening NB § 3.2.3 artikel 3.15, 3.16 3.25, 3.26 en 3.27	Overtreding van de verbodsbepalingen van de wetgeving ter bescherming van gebieden die onder het Natuur Netwerk Nederland (NNN) vallen, zoals vastgelegd in artikel 3.15 van de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant, worden niet verwacht. Noch aantasting van de speciale zones ter bescherming van de waterhuishouding binnen NNB-gebied (artikel 3.26 en 3.27).
Groenblauwe mantel Interim omgevingsverordening NB § 3.2.4 artikel 3.32	Overtreding van de verbodsbepalingen, zoals vastgelegd in artikel 3.32 van de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant, ter bescherming van de gebieden die onder de landschappelijke beschermingszone van de Groenblauwe mantel vallen worden niet verwacht.

Soortenbescherming

Wetgeving	Mogelijke overtredingen
Wnb § 3.1 art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Ten gevolge van de ontwikkeling kunnen negatieve effecten op jaarrond beschermde verblijfplekken van een steenuil verwacht worden en daarmee een overtreding is van Wnb artikel 3.1 indien onvoldoende mitigatie en compensatie wordt betracht. Voor overige vogelsoorten dient het broedseizoen in acht worden genomen om een overtreding van Wnb artikel 3.1 lid 2 te voorkomen. Zie voor toelichting hoofdstuk 6.1 voor te nemen voorzorgsmaatregelen om een overtreding te voorkomen.
Wnb § 3.1 art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	Ten gevolge van de ontwikkeling kan verstoring van verblijfplekken en leefgebied van de steenuil plaats vinden. Indien onvoldoende mitigatie en compensatie wordt geboden betekent dit een overtreding is van Wnb art 3.1 lid 4 en lid 5.

Wnb §3.2 art 3.5 lid 4 Het is verboden voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.	Negatieve effecten op jaarrond beschermde verblijfplekken van vleermuizen kunnen niet geheel uitgesloten worden. Om een overtreding van Wnb art 3.5 lid 4 te voorkomen is nader onderzoek nodig om dit uit te sluiten of vast te stellen welke mitigatie- en compensatiemaatregelen nodig zijn om een overtreding te voorkomen
Wnb §3.2 art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.	Als afdoende maatregelen genomen worden om verstoring van verblijvende vleermuizen te voorkomen, het voorgenomen groenplan gerealiseerd wordt en naar een inrichting met een minimale lichtbelasting wordt gestreefd, wordt geen verstoring verwacht van diersoorten die strikt beschermd zijn; noch aantasting en verstoring van hun functioneel leefgebied. Overtreding van Wnb art 3.5 lid 2 is dan niet aan de orde.
Wnb §3.3 art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.	Er worden ten gevolge van de herontwikkeling geen negatieve effecten verwacht op de jaarrond beschermde verblijfplekken van dieren die onder de nationale bescherming van “andere soorten” vallen. Overtreding van Wnb art 3.10 lid 1b niet aan de orde.
Wnb §3.2 art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.	Binnen het plangebied worden geen groeiplaatsen van beschermde plantensoorten verwacht en daarmee geen overtreding van Wnb art 3.5 lid 5.
Wnb §3.3 art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.	Binnen het plangebied worden geen groeiplaatsen van beschermde plantensoorten verwacht en daarmee geen overtreding van Wnb art 3.10 lid 1c.
Wnb §1.3 art 1.11 Eenieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000 gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.	Indien onvoldoende zorgvuldig te werk wordt gegaan bij uitvoering van de werkzaamheden kan een overtreding plaats vinden van verbodsbepalingen in Wnb §1.3 art 1.11 die de zorgplicht betreffen. Zie hoofdstuk 6.1 voor de te nemen voorzorgsmaatregelen en mitigatie.

Bescherming houtopstanden

Wetgeving	Mogelijke overtredingen
Wnb §4 art 4 APV Bomenkap	Er vindt geen overtreding plaats van Wnb §art 4. Om een overtreding van APV-bomenkap gemeente Zundert te voorkomen dient bij de gemeente gecheckt te worden of de betreffende boom of houtopstand kapvergunningplichtig is voor tot kap wordt overgegaan.

5.3 Vervolgstappen en samenvatting

Vervolgonderzoek

-Nader onderzoek is vereist naar het gebruik van het plangebied door de steenuil en welke functies de verblijfplek vervult. Dit onderzoek dient te geschieden op basis van de protocollen die opgesteld zijn door het Netwerk Groene Bureaus.

- Negatieve effecten op verblijfplekken van vleermuizen ten gevolge van sloop van bebouwing kan alleen op locatie Lentsebaan 1 niet uitgesloten worden. Jaarrond vervolgonderzoek moet aantonen

of dit het geval is. Dit onderzoek dient uitgevoerd te worden op basis van het protocol Vleermuizen 2021 van het Netwerk Groene Bureaus.

Vervolgstappen

-Op basis van het resultaat van het steenuilenonderzoek dient een mitigatie- en compensatieplan plan voor verlies van verblijfplekken en leefgebied naar de richtlijnen die het Kennisdocument Steenuil (uitgave BIJ12) geeft opgesteld te worden.

-Indien het vervolgonderzoek uitwijst dat er verblijfplekken van vleermuizen aanwezig zijn dient een mitigatie- en compensatieplan plan voor verlies van verblijfplekken en leefgebied opgesteld te worden en uitgevoerd te worden. Dit dient eveneens naar de richtlijnen van de door de overheid gepubliceerde kennisdocumenten.

Ontheffingsaanvraag

Voor de aanwezigheid van verblijfplekken van steenuil en indien verblijfplekken van vleermuizen vastgesteld worden dient op basis van de opgestelde mitigatie- en compensatieplannen een ontheffingsaanvraag ingediend te worden. Een ontheffing wordt voor genoemde soorten verleend op basis van Wnb artikel 3.8 lid 5 (Habitatrichtlijn).

Samenvatting

-Vervolgonderzoek is noodzakelijk naar de functionaliteit van verblijfplekken van de steenuil en om verblijfplekken van vleermuizen vast te stellen of uit te sluiten.

-Een ontheffingsaanvraag is nodig voor de vastgestelde verblijfplekken van de steenuil en voor verblijfplekken van vleermuizen indien onderzoek de aanwezigheid daarvan aantoonst.

-Als de voorzorgsmaatregelen die het volgende hoofdstuk (6) vermelden in acht worden genomen, wordt er verder geen overtreding van de Wet natuurbescherming betreffende soortbescherming verwacht.v.

-Overtredingen van de Interim omgevingsverordening NB met betrekking tot de gebiedsbescherming zijn niet aan de orde.

-Een Aeriusberekening dient aan te tonen dat er geen overtreding plaats vindt van de regelgeving van de Wet natuurbescherming met betrekking tot de gebiedsbescherming.

6 Voorzorgsmaatregelen, mitigatie en aanbeveling.

6.1 Algemene voorzorgsmaatregelen

- Bij uitvoering van ingrepen dient het broedseizoen in acht genomen te worden indien niet voldoende gegarandeerd kan worden dat nesten van broedende vogels niet beschadigd of vernietigd kunnen worden. Als aanbeveling geldt, om bij wijze van voorzorgsmaatregel elke schade aan broedgevallen uit te sluiten, ingrepen geheel buiten het broedseizoen plaats te laten vinden. Als broedseizoen wordt de periode half maart-half juni aangemerkt. Ook als na die periode nog broedende vogels of nestjongen worden waargenomen dan geldt dat het broedseizoen nog niet is afgelopen is. Als men binnen het broedseizoen wil werken geldt de aanbeveling om de locatie voorafgaande het broedseizoen ongeschikt te maken voor broedende vogels en vervolgens voorafgaande de werkzaamheden het plangebied te controleren op broedende vogels. Hierbij bestaat het risico dat de werkzaamheden uitgesteld dienen te worden als een broedgeval geconstateerd wordt.
- Voor aanwezigheid onbeschermde en vrijgestelde zoogdieren en amfibieën dient de zorgplicht in acht genomen te worden. D.w.z. dat men verstoring, verwonding en doden van deze diersoorten zoveel mogelijk tracht te voorkomen. De zorgplicht houdt in dat eenieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, en ook voor hun directe leefomgeving. Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld; de zorgplicht kan wel door toepassing van bestuursdwang worden gehandhaafd.

6.2 Bijzondere voorzorg- en mitigatiemaatregelen

- Bij ingrepen aan watergangen dienen afdoende voorzorgsmaatregelen genomen te worden te bescherming van beschermde amfibieën waarvoor een vrijstelling geldt. Aanbevolen wordt om te werken naar de richtlijnen van de goedgekeurde gedragscode 'Gedragscode soortbescherming gemeenten voor Ruimtelijke ontwikkeling of inrichting en Bestendig beheer of onderhoud (versie 4-12-2020)'. Deze gedragscode is tot 2023 geldig en opgesteld en uitgegeven door de Koninklijke Vereniging Stadswerk Nederland met medewerking van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten. De volgende richtlijnen neemt de gedragscode met betrekking tot amfibieën in acht.
 - Werkzaamheden starten buiten de kwetsbare voortplantings- en winterrustperiode.
 - Bij voorkeur werken in de periode half augustus tot en met september. –
 - Voorafgaand aan de werkzaamheden worden aanwezige dieren afgevangen en verplaatst naar geschikt leefgebied in de directe omgeving maar buiten de invloedsfeer van de werkzaamheden. Voorkomen wordt dat dieren de werklocatie betreden.
 - Na uitvoering van de werkzaamheden wordt het leefgebied herstelt met eventuele herplant van oorspronkelijk aanwezige vegetatie.
- Indien ingrepen aan de landbouwgronden in het broedseizoen plaats vinden dienen deze met het oog op grondbroeders ver voor het broedseizoen ongeschikt gemaakt te worden voor broedvogels of maatregelen genomen te worden om te voorkomen dat vogels op het terrein gaan broeden.
- Na sloop van bebouwing dient het terrein tot aan de herinrichtingwerkzaamheden in dusdanige staat gehouden te worden dat er zich geen elementen ontstaan, als begroeiingen en tijdelijke plassen, die beschermde soorten aantrekken.

Aanbeveling en advies

- Als aanbeveling geldt om naar een nieuwe groene inrichting te streven die aansluit op de landschappelijke en ecologische omgeving. Dit kan o.a. door te kiezen voor inlandse houtsoorten voor de aanleg van hagen en planten van bomen. De aanplant dient dusdanig te geschieden dat de uitstraling van licht op de omgeving voor de nachtdieren zoveel mogelijk beperkt wordt.
- Aanbevolen wordt om bij ingrepen aan de watergangen te werken naar de Gedragscode soortbescherming gemeenten voor Ruimtelijke ontwikkeling of inrichting en Bestendig beheer of onderhoud (versie 4-12-2020)' Deze gedragscode is tot 2023 geldig en opgesteld en uitgegeven door de Koninklijke Vereniging Stadswerk Nederland met medewerking van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten.
- Als aanbeveling geldt het inbouwen van verblijfsmogelijkheden voor vleermuizen en huismussen in de nieuwbouw. Hiervoor zijn inbouwkasten in alle maten en van verschillend soorten materialen in de handel.
- Enkele veel gebruikte methoden om de effecten van lichthinder te beperken zijn:
 - niet uitstralende armaturen
 - lagere armaturen (dan zijn er wel meer nodig)
 - verlichting met een lagere lichtintensiteit
 - tijdelijke verlichting (slechts een deel van de nacht aan), en alleen op plekken waar het echt nodig is
 - Het gebruik van sensoren die in werking treden als verlichting nodig is
 - de verlichting afschermen met struiken zodat het licht niet verstrooid wordt naar plekken waar het niet nodig is.
- Natuurinclusief bouwen
Natuurinclusief bouwen is een verzamelterm voor tal van maatregelen en manieren om natuur te integreren bij de bouw van woningen, kantoren en andere gebouwen. Denk bijvoorbeeld aan het plaatsen van neststenen of vogelvides voor huismussen en vleermuiskasten in de gevel van de nieuwe woning. Natuurinclusief bouwen bevordert de biodiversiteit en ons leefklimaat!

Voor meer informatie over natuurinclusief bouwen zie onderstaande websites:

www.stadszaken.nl/ruimte/groen/1079/natuurinclusief-bouwen-met-deze-40-punten.

www.vogelbescherming.nl/bescherming/wat-wij-doen/in-de-stad/gemeenten-bedrijven-bouwers/hulp-van-vogelbescherming.

www.vogelbescherming.nl/bescherming/wat-wij-doen/in-de-stad/gemeenten-bedrijven-bouwers/goede-voorbeelden.

www.checklistgroenbouwen.nl

www.operatiesteenbreek.nl

7. Bronnen

Literatuur

- De amfibieën en reptielen van Nederland. Creemers. R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie) 2009
- De Vegetatie van Nederland deel 1 t/m 5. Schaminée e.a. 1995
- Nederlandse Ecologische Flora deel 1t/m5. Drs. E.J. Weeda, R. Westra, Ch. Westra, T. Westra 1985-1994
- Veldgids Europese Zoogdieren. P. Twisk, A. van Diepenbeek, J.P. Bekker 2010.
- Atlas van de Nederlandse zoogdieren. Broekhuizen, S., K. Spoelstra. J.N.M.Thissen, K.J. Canters & J.C. Buys 2016
- Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortenbescherming. 11 oktober 2017. Zoogdierverseniging en provincie Noord- Brabant.
- Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest Afrika. Dietz, C., O. von Helversen & D. Nill, 2011. Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest Afrika. Tirion Natuur.
- Veldgids Vleermuizen van Europa, Christian Dietz & Andreas Kiefer 2017.
- Kennisdocument Gewone dwergvleermuis. *Pipistrellus pipistrellus*. Versie 1.0, juli 2017. BIJ12
- Kennisdocument Huismus. *Passer domesticus*. Versie 1.0 juli 2017. BIJ12
- Kennisdocument Steenuil. *Athene noctua* Versie 1.0 juli 2017. BIJ12
- Wet natuurbescherming, 16 december 2015, gepubliceerd Staatscourant 19 januari 2016.
- Interim omgevingsverordening Noord-Brabant
- Handreiking woningbouw en AERIUS. Uitgave Rijksoverheid
- Atmosferische stikstofdepositie en Natura 2000 instandhoudingsdoelstellingen in Vlaanderen; 2015 uitgave Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek
- Gedragscode soortbescherming gemeenten voor Ruimtelijke ontwikkeling of inrichting en Bestendig beheer of onderhoud 2020-2023. Uitgave BIJ12

Kennisdocument Steenuil *Athene Noctua* Versie 1.0,

Gegevensverstrekking

NDFF - quickscanhulp.nl, d.d.2-4-2021

Internetsites

-www.minlnv.nederlandsesoorten.nl/
-www.Verspreidingsatlas.nl
-www.quickscanhulp.nl
-www.ruimtelijkeplannen.nl
-www.kaartbank.brabant.nl

BIJLAGE 1 - TOELICHTING SOORTENBESCHERMING

De **Conventie van Bern** is een internationaal verdrag over het behoud van in het wild voorkomende dier- en plantensoorten en de daarbij behorende grensoverschrijdende natuurlijke leefmilieus in Europa. Bijzondere aandacht wordt besteed aan kwetsbare soorten en aan soorten die met uitsterven worden bedreigd. Het verdrag werd in 1979 ondertekend door de Europese Unie, Monaco, Burkina Faso, Marokko, Tunesië en Senegal en ligt aan de basis van de huidige Europese en nationale natuurwetgeving.

De **Conventie van Bonn** is een internationaal verdrag met het doel migrerende diersoorten te beschermen. Het verdrag werd in 1979 in Bonn getekend onder auspiciën van de VN.

De **Habitatrichtlijn (HR)** is in 1992 door de Europese Unie vastgesteld en gericht op het waarborgen van de biologische diversiteit in de Europese Unie door natuurlijke habitatten en wilde dier- en plantensoorten die van Europees belang zijn in een gunstige staat van instandhouding te behouden of te herstellen.

De **Vogelrichtlijn** is in 1979 door de Europese Unie vastgesteld en gericht op de instandhouding van alle natuurlijk in Europa in het wild levende vogelsoorten.

Bijlage	Categorie	Habitatrichtlijn/ Vogelrichtlijn	Wnb
Bern1	Strikt beschermde plantensoorten	HR-bijlage 4	§ 3.2 art 3.5
	Strikt beschermde plantensoorten	HR-bijlage 2	§ 3.2 art 3.5
Bern 2	Strikt beschermde diersoorten	HR-bijlage 4	§ 3.2 art 3.5
	Strikt beschermde vogelsoorten	Vogelrichtlijn	§ 3.1 art 3.1
Bern 3	Beschermde diersoorten	HR-bijlage 2 en 5	§ 3.3 art 3.10
	Beschermde vogelsoorten	Vogelrichtlijn	§ 3.1 art 3.1
Bonn 1	Strikt beschermde (migrerende) diersoorten	HR-bijlage 4	§ 3.2 art 3.5
	Strikt beschermde (migrerende) vogelsoorten	Vogelrichtlijn	§ 3.1 art 3.1
Bonn2	Beschermde (migrerende) diersoorten	HR-bijlage 4	§ 3.3 art 3.10
	Beschermde (migrerende) vogelsoorten	Vogelrichtlijn	§ 3.1 art 3.1

TABEL 2 - SOORTEN VAN DE VOGELRICHTLIJN

Algemeen

Alle Europese inheemse vogels zijn beschermd met de Vogelrichtlijn, waarbij een onderscheidt gemaakt kan worden van soorten waarvoor een striktere bescherming geldt (vermeldt in bijlage 2 van de Conventie van Bern en bijlage 1 van het Verdrag van Bonn) en soorten waarvoor die bescherming minder strikt is (bijlage 3 Bern en bijlage 2 Bonn). Echter voor alle soorten is de bescherming van Wnb § 3.1 art 3.1 van toepassing. Van een aantal soorten zijn ook de verblijfplekken en nesten buiten het broedseizoen beschermd, de zgn. jaarrond beschermde verblijfplekken.

Vogels met jaarrond vaste verblijfplekken

Door de RVO is een lijst van vogelsoorten opgesteld waarbij een onderscheidt is gemaakt tussen de volgende categorieën van beschermde vaste verblijfplekken die deze soorten onderhouden

1	Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats
2	Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
4	Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.
5	Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

Verblijfplekken van soorten uit categorie 1,2,3 en 4 zijn in alle gevallen jaarrond beschermd en is ontheffing altijd noodzakelijk. Verblijfplekken van soorten uit categorie 5 zijn alleen jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of “als ecologische omstandigheden” dat rechtvaardigen. Voor deze soorten, die slechts deels vaste nestplekken onderhouden geldt niet zozeer de bescherming van de nestplek zelf, maar meer die van het type nestgelegenheid.

Lijst van vogels die vaste verblijfplekken onderhouden

Soort	categorie	soort	categorie	soort	categorie
steenuil	1	boomklever	5	pimpelmees	5
gierzwaluw	2	boomkruiper	5	raaf	5
huismus	2	bosuil	5	ruigpootuil	5
roek	2	brilduiker	5	spreeuw	5
grote gele kwikstraat	3	draaihal	5	tapuit	5
kerkuil	3	groene specht	5	torenvalk	5
oehoe	3	ekster	5	zeearend	5
ooievaar	3	gekraagde roodstaart	5	zwarte kraai	5
slechtvalk	3	glanskop	5	zwarte mees	5
boomvalk	4	grauwe vliegenvanger	5	zwarte roodstaart	5
buizerd	4	grote bonte specht	5		
havik	4	hop	5		
ransuil	4	huiszwaluw	5		
sperwer	4	ijsvogel	5		
wespendief	4	kleine bonte specht	5		
zwarte wouw	4	kleine vliegenvanger	5		
blauwe reiger	5	koolmees	5		
boerenzwaluw	5	kortsnavelboomkruiper	5		
Bonte vliegenvanger	5	oeverzwaluw	5		

BIJLAGE 3 - SOORTEN VAN DE HABITATRICHTLIJN

Bern I	Bern II	Bonn I	HR IV	categorie	soort	soort
Bern I				Sporenplanten	Geel schorpioenmos	Hamatocaulis vernicosus
Bern I				Sporenplanten	Tonghaarmuts	Orthotrichum rogeri
Bern I				Sporenplanten	Kleine vlotvaren	Salvinia natans
Bern I				Zaadplanten	Liggende raket	Sisymbrium supinum
Bern I			HR IV	Zaadplanten	Drijvende waterweegbree	Luronium natans
Bern I			HR IV	Zaadplanten	Groenknolorchis	Liparis loeselii
Bern I			HR IV	Zaadplanten	Kruipend moerasscherm	Apium repens
Bern I			HR IV	Zaadplanten	Zomerschroeforchis	Spiranthes aestivalis
	Bern II			dagvlinders	Moerasparelmoervlinder	Euphydryas aurinia ssp. aurinia
	Bern II			Haften	Oeveraas	Palingenia longicauda
	Bern II			Libellen	Mercurwaterjuffer	Coenagrion mercuriale ssp. mercuriale
	Bern II			Zeezoogdieren	Walrus	Odobenus rosmarus ssp. rosmarus
	Bern II	Bonn I	HR IV	Reptielen	Dikkopschildpad	Caretta caretta
	Bern II	Bonn I	HR IV	Reptielen	Kemp's zeeschildpad	Lepidochelys kempii
	Bern II	Bonn I	HR IV	Reptielen	Lederschildpad	Dermochelys coriacea
	Bern II	Bonn I	HR IV	Reptielen	Soepschildpad	Chelonia mydas
	Bern II	Bonn I	HR IV	zeezoogdieren	Bultrug	Megaptera novaeangliae
	Bern II	Bonn I	HR IV	Zeezoogdieren	gewone vinvis	Balaenoptera physalus
		Bonn I	HR IV	Zeezoogdieren	noordse vinvis	Balaenoptera borealis
		Bonn I	HR IV	Zeezoogdieren	Potvis	Physeter catodon
			HR IV	Amfibieën	Poelkikker	Pelophylax lessonae
			HR IV	Vissen	Houting	Coregonus oxyrinchus
			HR IV	Weekdieren	Bataafse stroommossel	Unio crassus
			HR IV	Weekdieren	platte schijfhoren	Anisus vorticulus
			HR IV	Zoogdieren	Bever	Castor fiber ssp. albicus
			HR IV	Zoogdieren	Hazelmuis	Muscardinus avellanarius
			HR IV	Zoogdieren	Lynx	Lynx ssp. lynx
			HR IV	Zoogdieren	Noordse woelmuis	Microtus oeconomus ssp. arenicola
			HR IV	Zoogdieren	Wilde kat	Felis silvestris ssp. silvestris
			HR IV	Zoogdieren	Wolf	Canis lupus
			HR IV	Vleermuizen	Gewone dwergvleermuis	Pipistrellus
			HR IV	Zeezoogdieren	Butskop	Hyperoodon ampullatus
			HR IV	Zeezoogdieren	Dwergvinvis	Balaenoptera acutorostrata
			HR IV	Zeezoogdieren	Griend	Globicephala melas
			HR IV	Zeezoogdieren	Spitsdolfijn van gray	Mesoplodon grayi
			HR IV	Zeezoogdieren	Witte dolfijn	Delphinapterus leucas
	Bern II		HR IV	Amfibieën	Boomkikker	Hyla arborea ssp. arborea
	Bern II		HR IV	Amfibieën	Geelbuikvuurpad	Bombina variegata ssp. variegata
	Bern II		HR IV	Amfibieën	Heikikker	Rana arvalis ssp. arvalis
	Bern II		HR IV	Amfibieën	Kamsalamander	Triturus cristatus

Bern I	Bern II	Bonn I	HR IV	categorie	soort	soort
	Bern II		HR IV	Amfibieën	Rugstreeppad	Bufo calamita
	Bern II		HR IV	Amfibieën	Vroedmeesterpad	Alytes obstetricans ssp. obstetricans
	Bern II		HR IV	Dagvlinders	Apollovlinder	Parnassius apollo
	Bern II		HR IV	Dagvlinders	Boszandoog	Lopinga achine
	Bern II		HR IV	Dagvlinders	Donker pimperlblauwtje	Maculinea nausithous
	Bern II		HR IV	Dagvlinders	Grote vuurvler	Lycaena dispar ssp. batava
	Bern II		HR IV	Dagvlinders	Pimperlblauwtje	Maculinea teleius
	Bern II		HR IV	Dagvlinders	Tijmblauwtje	Maculinea arion
	Bern II		HR IV	Dagvlinders	Zilverstreephooibeestje	Coenonympha hero
	Bern II		HR IV	Kevers	Brede Geelrandwaterroofkever	Dytiscus latissimus
	Bern II		HR IV	Kevers	Gestreepte waterroofkever	Graphoderus bilineatus
	Bern II		HR IV	Kevers	Juchtleerkever	Osmoderma eremita
	Bern II		HR IV	Kevers	Vermiljoenkever	Cucujus cinnaberinus
	Bern II		HR IV	Libellen	Bronslibel	Oxygastra curtisii
	Bern II		HR IV	Libellen	Gaffellibel	Ophiogomphus cecilia
	Bern II		HR IV	Libellen	Gevlekte witsnuitlibel	Leucorrhinia pectoralis
	Bern II		HR IV	Libellen	Groene glazenmaker	Aeshna viridis
	Bern II		HR IV	Libellen	Noordse winterjuffer	Sympecma annulata ssp. braueri
	Bern II		HR IV	Libellen	Oostelijke witsnuitlibel	Leucorrhinia albifrons
	Bern II		HR IV	Libellen	Rivierrombout	Gomphus flavipes ssp. flavipes
	Bern II		HR IV	Libellen	sierlijke witsnuitlibel	Leucorrhinia caudalis
	Bern II		HR IV	Nachtvlinders	Teunisbloempijlstaart	Proserpinus proserpina
	Bern II		HR IV	Reptielen	Gladde slang	Coronella austriaca ssp. austriaca
	Bern II		HR IV	Reptielen	Muurhagedis	Podarcis muralis ssp. brongniardii
	Bern II		HR IV	Reptielen	Zandhagedis	Lacerta agilis ssp. agilis
	Bern II		HR IV	Vissen	Steur	Acipenser sturio
	Bern II		HR IV	Zoogdieren	Hamster	Cricetus cricetus ssp. canescens
	Bern II		HR IV	Zoogdieren	Otter	Lutra lutra ssp. lutra
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Baardvleermuis	Myotis mystacinus ssp. mystacinus
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Bechsteins vleermuis	Myotis bechsteini
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Bosvleermuis	Nyctalus leisleri ssp. leisleri
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Brandts vleermuis	Myotis brandti ssp. brandti
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Franjestaart	Myotis nattereri
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Gewone grootoorvleermuis	Plecotus auritus ssp. auritus
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Grijze grootoorvleermuis	Plecotus austriacus ssp. austriacus
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Ingekorven vleermuis	Myotis emarginatus ssp. emarginatus
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Kleine dwergvleermuis	Pipistrellus pygmaeus
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Kleine hoefijzerneus	Rhinolophus hipposideros ssp. hipposideros
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Laatvlieger	Eptesicus serotinus ssp. serotinus
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Meervleermuis	Myotis dasycneme

Bern I	Bern II	Bon I	HR IV	categorie	soort	soort
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Kleine hoefijzerneus	Rhinolophus hipposideros ssp. hipposideros
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Laatvlieger	Eptesicus serotinus ssp. serotinus
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Meervleermuis	Myotis dasycneme
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Mopsvleermuis	Barbastella barbastellus
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Noordse vleermuis	Eptesicus nilssoni ssp. nilssoni
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Rosse vleermuis	Nyctalus noctula ssp. noctula
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Ruige dwergvleermuis	Pipistrellus nathusii
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Tweekleurige vleermuis	Vespertilio murinus ssp. murinus
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Vale vleermuis	Myotis myotis ssp. myotis
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Watervleermuis	Myotis daubentoni ssp. daubentoni
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Bruinvis	Phocoena phocoena ssp. phocoena
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Dwergpotvis	Kogia breviceps
	Bern II		HR IV	Zeezoogdieren	Gestreepte dolfijn	Stenella coeruleoalba
	Bern II		HR IV	Zeezoogdieren	Gewone dolfijn	Delphinus delphis
	Bern II		HR IV	Zeezoogdieren	Gewone spitsdolfijn	Mesoplodon bidens
	Bern II		HR IV	Zeezoogdieren	Grijze dolfijn	Grampus griseus
	Bern II		HR IV	Zeezoogdieren	Kleine zwaardwalvis	Pseudorca crassidens
	Bern II		HR IV	Zeezoogdieren	Narwal	Monodon monoceros
	Bern II		HR IV	Zeezoogdieren	Orca	Orcinus orca
	Bern II		HR IV	Zeezoogdieren	Tuimelaar	Tursiops truncatus ssp. truncatus
	Bern II		HR IV	Zeezoogdieren	Witflankdolfijn	Lagenorhynchus acutus
	Bern II		HR IV	Zeezoogdieren	Witsnuitdolfijn	Lagenorhynchus albirostris

BIJLAGE 4 - NATIONAAL BESCHERMDE SOORTEN ('ANDERE SOORTEN')

Onder dit beschermingsregime vallen de nationaal beschermde soorten als bedoeld in bijlage A en B van Wnb artikel 3.10 (respectievelijk) lid 1a en 1c. Internationaal staan deze vermeldt in bijlage 3 van de Conventie van Bern en bijlage 2 en 5 van de Habitatrichtlijn.

soortgroep	soort	soort	bescherming
Amfibieën	Alpenwatersalamander	Mesotriton alpestris	Andere soorten (bijlage A)
Amfibieën	Vinpootsalamander	Lissotriton helveticus	Andere soorten (bijlage A)
Amfibieën	Vuursalamander	Salamandra	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Aardbeivlinder	Pyrgus malvae	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Bosparemoervlinder	Melitaea athalia	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Bruin dikkopje	Erynnis tages	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Bruine eikenpage	Satyrium ilicis	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Duinparemoervlinder	Argynnis niobe	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Gentiaanblauwtje	Maculinea alcon	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Grote paremoervlinder	Argynnis aglaja	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Grote vos	Nymphalis polychloros	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Grote weerschijnvlinder	Apatura iris	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Iepenpage	Satyrium w-album	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Kleine heivlinder	Hipparchia statilinus	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Kleine ijsvogelvlinder	Limenitis camilla	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Kommavvlinder	Hesperia comma	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Sleedoornpage	Thecla betulae	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Spiegeldikkopje	Heteropterus morpheus	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Veenbesblauwtje	Plebejus optilete	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Veenbesparemoervlinder	Boloria aquilonaris	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Veenhooibeestje	Coenonympha tullia	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Veldparemoervlinder	Melitaea cinxia	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Zilveren maan	Boloria selene	Andere soorten (bijlage A)
Kevers	Vliegend hert	Lucanus cervus	Andere soorten (bijlage A)
Libellen	Beekrombout	Gomphus vulgatissimus	Andere soorten (bijlage A)
Libellen	Bosbeekjuffer	Calopteryx virgo	Andere soorten (bijlage A)
Libellen	Donkere waterjuffer	Coenagrion armatum	Andere soorten (bijlage A)
Libellen	Gevlekte glanslibel	Somatochlora flavomaculata	Andere soorten (bijlage A)
Libellen	Gewone bronlibel	Cordulegaster boltonii	Andere soorten (bijlage A)
Libellen	Hoogveenglanslibel	Somatochlora arctica	Andere soorten (bijlage A)
Libellen	Kempense heidelibel	Sympetrum depressiusculum	Andere soorten (bijlage A)
Libellen	speerwaterjuffer	Coenagrion hastulatum	Andere soorten (bijlage A)
Kreeftachtigen	Europese rivierkreeft	Astacus astacus	Andere soorten (bijlage A)
Reptielen	Adder	Vipera berus ssp. berus	Andere soorten (bijlage A)
Reptielen	Hazelworm	Anguis fragilis	Andere soorten (bijlage A)
Reptielen	Levendbarende hagedis	Zootoca vivipara	Andere soorten (bijlage A)
Reptielen	Ringslang	Natrix	Andere soorten (bijlage A)
Vissen	Beekdonderpad	Cottus rhenanus	Andere soorten (bijlage A)
Vissen	Beekprik	Lampetra planeri	Andere soorten (bijlage A)
Vissen	Elrits	Phoxinus phoxinus	Andere soorten (bijlage A)
Vissen	Gestippelde alver	Alburnoides bipunctatus	Andere soorten (bijlage A)
Vissen	Grote modderkruiper	Misgurnus fossilis	Andere soorten (bijlage A)
Vissen	Kwabaal	Lota	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren-	Boommarter	Martes martes	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Bunzing	Mustela putorius	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Damhert	Dama dama	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Das	Meles meles	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Edelhert	Cervus elaphus	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Eekhoorn	Sciurus vulgaris	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Eikelmuis	Eliomys quercinus	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Grote bosmuis	Apodemus flavicollis	Andere soorten (bijlage A)

Zoogdieren	Hermelijn	<i>Mustela erminea</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Molmuis	<i>Arvicola scherman</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Bunzing	<i>Mustela putorius</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Damhert	<i>Dama</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Das	<i>Meles</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Edelhert	<i>Cervus elaphus</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Eekhoorn	<i>Sciurus vulgaris</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Eikelmuis	<i>Eliomys quercinus</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Grote bosmuis	<i>Apodemus flavicollis</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Hermelijn	<i>Mustela erminea</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Molmuis	<i>Arvicola scherman</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Steenmarter	<i>Martes foina</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Veldspitsmuis	<i>Crocodyra leucodon</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Wezel	<i>Mustela nivalis</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Waterspitsmuis	<i>Neomys fodiens</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Gewone zeehond	<i>Phoca vitulina</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Grijze zeehond	<i>Halichoerus grypus</i>	Andere soorten (bijlage A)
Sporenplanten	Blaasvaren	<i>Cystopteris fragilis</i>	Andere soorten (bijlage B)
Sporenplanten	Groensteel	<i>Asplenium viride</i>	Andere soorten (bijlage B)
Sporenplanten	Schubvaren	<i>Ceterach officinarum</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Akkerboterbloem	<i>Ranunculus arvensis</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Akkerdoornzaad	<i>Torilis arvensis</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Akkerogentroost	<i>Odontites vernus</i> subsp. <i>vernus</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Beklierde ogentroost	<i>Euphrasia rostkoviana</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Berggamander	<i>Teucrium montanum</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Bergnachtorchis	<i>Platanthera montana</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Blauw guichelheil	<i>Anagallis arvensis</i> subsp. <i>foemina</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Bokkenorchis	<i>Himantoglossum hircinum</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Bosboterbloem	<i>Ranunculus polyanthemus</i> subsp. <i>nemorosus</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Bosdravik	<i>Bromopsis ramosa</i> subsp. <i>benekenii</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Brave hendrik	<i>Chenopodium bonus-henricus</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Brede wolfsmelk	<i>Euphorbia platyphyllos</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Breed wollegras	<i>Eriophorum latifolium</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Bruinrode wespenorchis	<i>Epipactis atrorubens</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Dennenorchis	<i>Goodyera repens</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Dreps	<i>Bromus secalinus</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Echte gamander	<i>Teucrium chamaedrys</i> subsp. <i>germanicum</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Franjgentiaan	<i>Gentianella ciliata</i>	Andere soorten (bijlage B)
	Geelgroene wespenorchis	<i>Epipactis muelleri</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Geplooid vrouwenmantel	<i>Alchemilla subcrenata</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Getande veldsla	<i>Valerianella dentata</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Gevlekt zonneroosje	<i>Tuberaria guttata</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Glad biggenkruid	<i>Hypochaeris glabra</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Gladde zegge	<i>Carex laevigata</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Groene nachtorchis	<i>Coeloglossum viride</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Groot spiegelklokje	<i>Legousia speculum-veneris</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Grote bosaardbei	<i>Fragaria moschata</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Grote leeuwenklauw	<i>Aphanes arvensis</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Honingorchis	<i>Herminium monorchis</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Kalkboterbloem	<i>Ranunculus polyanthemus</i> subsp. <i>polyanthemoides</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Kalketrip	<i>Centaurea calcitrapa</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Karthusieranjer	<i>Dianthus carthusianorum</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Karwijselie	<i>Selinum carvifolia</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Kleine ereprijs	<i>Veronica verna</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Kleine schorseneer	<i>Scorzonera humilis</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Kleine wolfsmelk	<i>Euphorbia exigua</i>	Andere soorten (bijlage B)

Zaadplanten	Kluwenklokje	<i>Campanula glomerata</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Knollathyrus	<i>Lathyrus linifolius</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Knolspirea	<i>Filipendula vulgaris</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Korensla	<i>Arnoseris minima</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Kranskarwij	<i>Carum verticillatum</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Kruiptijm	<i>Thymus praecox</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Lange zonnedauw	<i>Drosera longifolia</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Liggende ereprijs	<i>Veronica prostrata</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Moerasgamander	<i>Teucrium scordium</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Muurbloem	<i>Erysimum cheiri</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Naakte lathyrus	<i>Lathyrus aphaca</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Naaldenkervel	<i>Scandix pecten-veneris</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Pijlscheefkelk	<i>Arabis hirsuta</i> subsp. <i>sagittata</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Roggelelie	<i>Lilium bulbiferum</i> subsp. <i>croceum</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Rood peperboompje	<i>Daphne mezereum</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Rozenkransje	<i>Antennaria dioica</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Ruw pazelzaad	<i>Lithospermum arvense</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Scherpkruid	<i>Asperugo procumbens</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Schubzegge	<i>Carex lepidocarpa</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Smalle raai	<i>Galeopsis angustifolia</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Spits havikskruid	<i>Hieracium lactucella</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Steenbraam	<i>Rubus saxatilis</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Stijve wolfsmelk	<i>Euphorbia stricta</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Stofzaad	<i>Monotropa hypopitys</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Tengere distel	<i>Carduus tenuiflorus</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Tengere veldmuur	<i>Minuartia hybrida</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Trosgamander	<i>Teucrium botrys</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Veenbloembies	<i>Scheuchzeria palustris</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Vliegenorchis	<i>Ophrys insectifera</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Vroege ereprijs	<i>Veronica praecox</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Wilde averuit	<i>Artemisia campestris</i> subsp. <i>campestris</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Wilde ridderspoor	<i>Consolida regalis</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Wilde weit	<i>Melampyrum arvense</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Wolfskers	<i>Atropa bella-donna</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Zandwolfsmelk	<i>Euphorbia seguieriana</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Zinkviooltje	<i>Viola lutea</i> subsp. <i>calaminaria</i>	Andere soorten (bijlage B)

BIJLAGE 5 - SOORTEN MET EEN VRIJSTELLING

Uitgezonderd:

	Geen vrijstelling
1	Vrijstelling voor ingrepen aan bebouwing en erven.
2	Tijdelijke vrijstelling van juli t/m september
3	Tijdelijke vrijstelling van 15 augustus tot 15 oktober
4	Tijdelijke vrijstelling periode maart en april en periode juli t/m september
5	Tijdelijke vrijstelling van 15 augustus t/m februari

	Drente	Flevoland	Friesland	Gelderland	Groningen	Limburg	Noord- Brabant	Noord-Holland	Overijssel	Utrecht	Zeeland	Zuid-Holland	ANWvB RN art 3.31
zoogdieren													
Aardmuis													
Bosmuis													
Bunzing													
Dwergmuis													
Dwergspitsmuis													
Eekhoorn						4							
Egel													
Gewone bosspitsmuis													
Haas													
Hermelijn													
Huisspitsmuis		1											
Konijn													
Ondergrondse woelmuis													
Ree													
Rosse woelmuis													
Steenmarter						5							
Tweekleurige bosspitsmuis													
Veldmuis		1											
Vos													
Wezel													
Woelrat													
Amfibieën en reptielen													
Bruine kikker													
Gewone pad													
Hazelworm						2							
Kleine watersalamander													
Levendbarende hagedis						3							
Meerkikker													
Bastaardkikker													

